Concept

Ons stadshart van morgen

Uitvoeringsagenda

November 2022

Zwolle

Voorwoord

De kwaliteit van leven is hoog in Zwolle. Zwollenaren voelen zich veilig in de stad, zijn blij met de groene omgeving en het prettige leefklimaat. Dit maakt Zwolle een stad om naartoe te willen komen, voor een dagje of om er daadwerkelijk te gaan wonen. Om ervoor te zorgen dat het ook in de toekomst aantrekkelijk wonen, werken en leven is in Zwolle, bouwen we aan een toekomstbestendig Stadshart.

Een toekomstbestendig Stadshart, dat tot de top vijf van Nederlandse steden behoort, vraagt om lef en het maken van keuzes. Met het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen, dat de gemeenteraad begin 2022 vaststelde, maken we serieus werk van de toekomst. We zorgen dat de stad kan doorgroeien, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit van leven. Dat doen we door te werken aan systeemoplossingen: klimaat, energie en mobiliteit, alles is met elkaar verbonden.

De uitvoeringsagenda van Ons Stadshart van Morgen staat voor een integrale aanpak. We ontwikkelen onze visie en doen onderzoek op het schaalniveau van het hele Stadshart, om daar in de verschillende focusgebieden op voort te kunnen bouwen. De nadruk in de ontwikkeling van het Stadshart ligt op groen en leefbaarheid. We koesteren wat we hebben, versterken de cultuurfunctie en gaan voor kwaliteit. Zo zorgen we dat het gebied, nu we meer gaan wonen, werken en leven in hetzelfde stukje stad, een prettige plek blijft.

We ontwikkelen het Stadshart door, terwijl het volop in bedrijf is. Dan kan het voorkomen dat je een stukje om moet fietsen, of dat je geluiden van de bouw hoort terwijl je aan het werk bent, of juist aan het ontspannen op het terras. Dat vraagt flexibiliteit en begrip van ons allemaal. Gelukkig kenmerkt Zwolle zich door sociale en betrokken inwoners en ondernemers.

We zoeken samen naar oplossingen. De uitvoeringsagenda is een dynamisch document, dat we aanpassen wanneer we nieuwe inzichten hebben of als er ontwikkelingen zijn waar we op in moeten spelen. Daarbij is ook volop ruimte voor ideeën en wensen van inwoners en ondernemers in de stad, die geuit kunnen worden in de uitgebreide participatietrajecten die we opzetten voor de nieuwe projecten. Daarnaast richten we het Jouw Stukje Zwolle fonds op, specifiek met het doel om te kunnen investeren in initiatieven van inwoners en ondernemers en tijdelijke activiteiten tijdens de ontwikkelfase.

Samen maken we Jouw Stukje Zwolle!

Monique Schuttenbeld
Wethouder Gemeente Zwolle

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

1. Inleiding 4

2. Aanleiding en lopende ontwikkelingen 6
- 2.1 Ontwikkelprogramma 2030: Ons Stadshart van Morgen 7
- 2.2 Een Stadshart in continue ontwikkeling 9

3. Werkwijze 14
- 3.1 Faseren 15
- 3.2 Prioriteren 16
- 3.3 Participeren 17

4. Uitvoeringsagenda ons Stadshart van Morgen 19
- 4.1 Stadshart breed 20
- 4.2 Focusgebieden en projecten 29
  - • Historische binnenstad 29
  - • Zuidwestelijke kwadrant 30
  - • Zuidoostelijke kwadrant 32
  - • Noordoostelijke kwadrant 37
  - • Noordwestelijk kwadrant 42
  - • Thorbeckegracht 44
  - • Singelzone 46
  - • 4.2.3 Noorderkwartier 53
  - • 4.2.4 Roelenkwartier 55
  - • 4.2.5 Willemsknoop 57
- 4.3 Jouw Stukje Zwolle fonds 59
  - • Jouw Stukje Zwolle fonds 60
  - • Inrichting Assendorperstraat 61
- 4.4 Tijdsplanning uitvoeringsagenda 62

5. Financiën en vervolg 63
- 5.1 Investeren in het Stadshart 64
- 5.2 Vervolg 65

1. Inleiding

Begin 2022 heeft de gemeenteraad van Zwolle het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen vastgesteld.

Met deze uitvoeringsagenda geven we uitvoering aan de belangrijkste besluiten die genomen zijn met het vaststellen van het ontwikkelprogramma. We zetten de ambitie van het ontwikkelprogramma om in concrete projecten en acties, die we de komende vijf jaar gaan oppakken. Daarbij houden we rekening met wat er al speelt en bouwen we voort op de bestaande karakteristiek van de verschillende wijken en plekken binnen het Stadshart. Op basis van een goed onderbouwde prioritering en fasering gaan we aan de slag om het beste uit het Stadshart te halen. Dat doen we samen. Er is gedurende de looptijd van de uitvoeringsagenda volop ruimte voor nieuwe ideeën en initiatieven van de inwoners en ondernemers. Deze ruimte bieden we in de participatietrajecten bij de projecten. Ook zetten we het 'Jouw Stukje Zwolle fonds' op. Dit fonds maakt het mogelijk om kleine initiatieven en tijdelijke activiteiten van inwoners en ondernemers te financieren.

'Samen werken we toe naar een Stadshart dat groeit met behoud van de eigenheid van Zwolle: Ons Stadshart van Morgen.'

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bestaat uit een kernachtige samenvatting van het ontwikkelprogramma en gaat in op de stappen die we al zetten. Hoofdstuk 3 schetst de werkwijze die we hanteren om projecten te prioriteren en gefaseerd uit te kunnen voeren. Dit hoofdstuk gaat ook in op hoe participatie binnen de uitvoeringsagenda een plek krijgt. Hoofdstuk 4 omschrijft de projecten die we de komende vijf jaar gaan uitvoeren en wat we daarmee willen bereiken. Hoofdstuk 5, tenslotte, geeft inzicht in de financiën.

2. Aanleiding en lopende ontwikkelingen

2.1 Ontwikkelprogramma 2030: Ons Stadshart van Morgen

Zwolle leeft! In Zwolle komen wonen, werken, ontmoeten, leren, winkelen en cultuur samen in een bruisend en gastvrij Stadshart waar altijd iets te beleven is. De historische binnenstad, de Singel en de omliggende wijken kennen veel bijzondere plekken en hebben ieder hun eigen, kenmerkende sfeer. Daarin is terug te zien hoe de stad op historische wijze is gegroeid en zich stap voor stap verder heeft ontwikkeld. Het Stadshart is het hart van Zwolle. Om ervoor te zorgen dat het nog beter wonen, werken en recreëren is in het Stadshart, kijken we vooruit. Dat doen we met het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen. Ons Stadhart van Morgen is de eerste uitwerking is van de Zwolse Omgevingsvisie Ons Zwolle van Morgen 2030, waarin de term “buitengeluk” is opgenomen. Het Ontwikkelprogramma heeft tot doel de koers te bepalen en richting te geven voor een gezonde ontwikkeling tot een toekomstbestendig Stadshart en draagt in belangrijke mate bij aan het ervaren van geluk in de stad.

Het realiseren van een toekomstbestendig Stadshart, dat is de centrale ambitie van het ontwikkelprogramma. Een Stadshart dat hoort tot de top 5 van beste binnensteden in Nederland. Een Stadshart dat in balans is; dat talent aantrekt, een gevarieerd woningaanbod heeft en waar zowel overdag als ‘s avonds altijd iets te beleven valt, maar waarin ook aandacht is voor gezondheid, waterveiligheid, leefruimte en groen. Een Stadshart dat groeit naar een nieuwe vorm van stedelijkheid, met behoud van de belangrijkste kenmerken en kernwaarden van Zwolle: een historische stad, een waterrobuuste groene deltastad, een ondernemende stad, een culturele stad, een compacte, gastvrije en bereikbare stad, die toegankelijk is voor iedereen.

'Ons Stadshart van Morgen' zet in op 'binnenstedelijke groei'. Dat wil zeggen dat we meer gaan wonen, werken en recreëren in hetzelfde stukje stad. Om een completer en veerkrachtiger Stadshart te realiseren, maken we de 'sprong' over de Singel. De binnenstad wordt groter door de omliggende wijken beter te verbinden en hier diverse gemengde buurten te ontwikkelen. Dat vraagt om een integrale aanpak. En om groen. Groen zorgt voor frisse lucht in een drukke stad, zorgt voor biodiversiteit en nodigt uit om naar buiten te gaan, te bewegen en te ontmoeten. Eén van de belangrijkste speerpunten voor de komende periode is de ontwikkeling van een Singelzone. Een Singelzone brengt letterlijk lucht en ruimte naar het Stadshart. De Singelzone draagt bij aan het buitengeluk van Zwollenaren, door de leefbaarheid in de stad te vergroten met ruimte voor voetgangers en fietsers, voor cultuur en recreatie. De Singelzone creëert daarnaast een aantrekkelijk vestigingsmilieu voor bedrijven en verbindt de historische binnenstad met de wijken daaromheen, wat het Stadshart completer, diverser en fijner maakt. De Singelzone wordt de groene motor van de stad.

Het ontwikkelprogramma maakt gebruik van vijf ontwikkelprincipes. Dat zorgt ervoor dat alle facetten aan bod komen bij het verwezenlijken van de centrale ambitie van het ontwikkelprogramma en het realiseren van een toekomstbestendig Stadshart. Daarnaast helpt deze benadering bij het maken van keuzes en de prioritering van projecten. Extra focus en sturing ontstaat door te werken met focusgebieden. In deze focusgebieden komen de belangrijkste ontwikkelingen en liggen de meeste mogelijkheden tot het maken van grote kwaliteitsstappen, het herstellen van de verbindingen en het versterken van het Stadshart.

De Gezonde, Groene en Waterrobuuste Deltastad

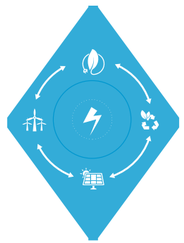

De Duurzame en Circulaire Stad

De Ondernemende en Creatieve Stad

De Stad met de Menselijke Maat

De Bereikbare Stad

Het is de kracht van Zwolle dat we nieuwe ideeën samen ontwikkelen en uitdagingen samen aangaan. Aan de hand van de ontwikkelprincipes en focusgebieden wordt in samenwerking met inwoners, ondernemers, culturele instellingen, eigenaren, ontwikkelaars en initiatiefnemers gezorgd voor een doorontwikkeling van het Stadshart die past bij de behoeften van de Zwollenaren. Samen halen we het beste uit de stad!

De focusgebieden

2.2 Een Stadshart in continue ontwikkeling

Het Zwolse Stadshart bestaat uit de historische binnenstad, de Singel en de verbinding met omliggende wijken. Daarnaast is ook nadrukkelijk aandacht voor de verbinding tussen het Stadshart en de ontwikkelingen in de Spoorzone (zie programma Spoorzone), die samen een belangrijke bijdrage vormen in de ontwikkeling van een nieuwe stedelijkheid in Zwolle. Het Zwolse Stadshart is levendig en gastvrij. Werken en ondernemen worden er gecombineerd met wonen en recreëren. De vele horecazaken, winkels en cultuur in de vorm van historische gebouwen, musea en theater trekken mensen naar het Stadshart voor ontspanning en ontmoeting. Een groot deel van de militaire bolwerken van de oude vestingstad is omgevormd tot parken. De continuïteit en gaafheid van de bolwerken maakt dat ze behoren tot de mooiste van Nederland. Ze zorgen voor groen en nodigen uit om te wandelen en buiten te zijn. Juist de diversiteit en afwisseling maakt de historische vestingstad voor veel mensen een interessante en aantrekkelijke plek om te zijn, te ondernemen, te investeren of te bezoeken. De afgelopen jaren is het nog aantrekkelijker geworden om te wonen in het Stadshart.

De ontwikkeling van een stad als Zwolle, en in het bijzonder het Stadshart, staat nooit stil. We werken daarom doorlopend aan ons Stadshart. Zo houden we het bij de tijd en bieden we ruimte aan nieuwe initiatieven. Enkele voorbeelden van stappen die we al aan het zetten zijn:

Ruimte voor cultuur

Zwolle huisvest veel creatieve ondernemers en is een levendige cultuurstad. Vanuit de wens om cultuur meer zichtbaar en voelbaar te maken in de stad, de groep creatieve ondernemers beter te faciliteren én verbindingen in de stad te herstellen en te versterken, investeren we in de culturele sector.

Zo is het idee van de ‘culturele loper’ ontstaan. De culturele loper bouwt voort op de gedachte van het Engelenpad en verbindt verschillende culturele plekken met elkaar. Deze culturele ‘spots’ brengen culturele activiteiten die elkaar versterken samen, om daarmee de aantrekkingskracht op zowel kunstenaars/makers als bezoekers te vergroten. De culturele loper verbindt innovatieve maakindustrie in de Spoorzone met het Museumkwartier, waar het Academiehuis, Odeon en de Fundatie zitten. De afgelopen jaren heeft de gemeente geïnvesteerd in het Museumkwartier, door de openbare ruimte aan te pakken, maar ook door atelierruimte en galeries te ontwikkelen in de Papenstraat en het Langhuis in de Goudsteeg. En de ontwikkeling van het Academiehuis, in samenwerking met onderwijsinstellingen. De komende jaren wordt gewerkt aan de culturele uitvoeringagenda van Zwolle, waarbinnen het Academiehuis een belangrijke rol zal spelen. Ook wordt vrijkomend vastgoed in het Museumkwartier ingezet als broedplaats voor (startende) kunstenaars en creatievelingen. Museum ANNO is een nieuwe culturele trekker aan de Melkmarkt aan de culturele loper. In het Broerenkwartier willen we het nieuwe Fraterhuis realiseren. We onderzoeken hiervoor de mogelijkheden voor de groei en exploitatie van een filmhuis, als aanvulling op het meer reguliere aanbod van de bioscoop. Met het nieuwe Fraterhuis ontstaat een belangrijke schakel naar de Thorbeckegracht en het Noordereiland. De culturele loper loopt door tot voorbij de Stadsgracht (Dieze West) waar Hedon zich bevindt. Er komt een onderzoek naar de toekomstige behoefte van Hedon en de daarbij passende voorzieningen. De uitkomsten van dit onderzoek zijn nodig voor de planvorming voor het Noorderkwartier.

Ruimte voor voetgangers en fietsers

Zwolle is een ’10-minuten stad’: alles is dichtbij en de dagelijkse voorzieningen zijn te vinden op loop- en fietsafstand. Zwolle heeft een sterke fietstraditie en voor een middelgrote stad een hoog fietsgebruik. De uitgangssituatie van Zwolle is optimaal voor het verder versterken van de ’10-minuten stad’. Daarmee wordt de groei goed opgevangen en tegelijkertijd een aantrekkelijke openbare ruimte gecreëerd, met veel ontmoetingsplekken en een hoge verblijfskwaliteit. Dit betekent wel dat er keuzes gemaakt moeten worden die bijdragen aan het vergroten van de (verkeers-) veiligheid en toegankelijkheid voor alle doelgroepen.

De ambitie is om bereikbaarheid te realiseren in combinatie met leefbaarheid en gezondheid, door meer ruimte te maken voor voetgangers en fietsers. In de Omgevingsvisie is gekozen voor het STOMP-principe (Stappen, Trappen, Openbaar vervoer, Mobility as a service en Privé-voertuigen). In het Stadshart wordt dan ook in de eerste plaats ruimte geboden aan voetgangers en fietsers. We investeren in doorgaande, comfortabele looplijnen (ook voor mindervaliden) en in extra loop- en fietsroutes tussen de binnenstad en de aangrenzende wijken. Daarmee stimuleren we langer verblijf in de binnenstad én beweging en gezondheid. Goede fietsparkeervoorzieningen zijn daarbij heel belangrijk. Het gaat dan om het vergoten van de hoeveelheid plekken, het concentreren ervan op een aantal gerichte locaties en het zo comfortabel mogelijk inrichten van de voorzieningen. Een voorbeeld hiervan is de inpandige fietsenstalling aan het Gasthuisplein, met functies als kluisjes, een openbaar toilet en de mogelijkheid tot het lenen van buggy’s.

Ruimte voor groen en recreatie: op weg naar autovrij

Sinds 2002 zijn we in Zwolle gestart met het autoluw maken van de binnenstad. Dit levert een geweldige kwaliteitsverbetering op van de openbare ruimte; het maakt mogelijk dat we meer ruimte voor voetgangers en fietsers kunnen creëren en dat er ruimte is voor groen, terrassen en recreatie. Het verder doorzetten van het autoluw maken van de binnenstad, verbetert ook de toegankelijkheid voor nood- en hulpdiensten. Voor mensen met een fysieke beperking blijft de binnenstad toegankelijk.

Om te groeien naar een binnenstad die klaar is voor de toekomst, doen we een eerste aanzet tot het autovrij maken van de binnenstad door parkeerplaatsen op straat te verwijderen. Een voorwaarde om parkeerplaatsen op straat te kunnen verwijderen, is dat er alternatieven zijn voor bewoners, ondernemers en bezoekers. Een deel is al beschikbaar in bestaande parkeergarages en per initiatief en project onderzoeken we de opties. De verdere ontwikkeling hangt nauw samen met de Hub-strategie, die onderdeel is van het ontwikkelprogramma.

We gaan gefaseerd aan de slag. Daarbij maken we onderscheid tussen betaald parkeren voor bezoekers en parkeren voor vergunninghouders. De komende vijf jaar verwijderen we de betaalde parkeerplekken op straat in de binnenstad, die nu bestemd zijn voor bezoekers. De parkeerruimte die daarmee vervalt, kan deels worden opgevangen in bestaande accommodaties. We beginnen daar waar initiatieven en plannen zijn voor herinrichting en waar vanuit economie, gezondheid en groen aanleiding is om de verblijfskwaliteit op korte termijn te verbeteren. Zo is bijvoorbeeld op de Ossenmarkt meer groen gekomen op oude parkeerplaatsen. Ook aan de zuidkant van de Thorbeckegracht gaan we hiermee beginnen. Wat betreft parkeren voor vergunninghouders nemen we langer de tijd. We voegen geen parkeerplaatsen meer toe op straat en we willen alleen nog nieuwe vergunningen uit geven voor parkeren in de parkeervoorzieningen. We beginnen met het verwijderen van vergunninghoudersplekken, op plekken waar echt ruimte nodig is om een goed wandel- en fietsnetwerk te realiseren. Een voorbeeld hiervan is de Koestraat. Voor elke ingreep bieden we een goed alternatief aan. Voor de eerste periode is dit alternatief aanwezig, omdat we een overschot hebben aan capaciteit in de bestaande parkeervoorzieningen. Vergunninghouders kunnen nu al parkeren in deze voorzieningen.

Tegelijkertijd starten we met het ontwikkelen van nieuwe alternatieven, voor zowel bewoners als bezoekers. Dit doen we door de komende jaren meerdere ‘hubs’ toe te voegen buiten de singel. We beginnen met de locatiekeuze en planuitwerking voor de Hub Oost, waarvoor een rijksbijdrage beschikbaar is. De hubs aan de Noordkant zijn een belangrijk onderdeel van de gebiedsontwikkelingen Noorderkwartier en Roelenkwartier.

De hubstrategie in beeld

Hubstrategie

De hubstrategie voor Zwolle biedt een alternatief voor doorgaand verkeer en parkeren in het Stadshart. Zo ontstaat meer ruimte voor de voetganger en fietser maar ook voor groen en natuur.

Een hub is een locatie rond het oude stadscentrum, die gemakkelijk bereikbaar is met de auto. Je kunt hier je auto parkeren en overschakelen op een (elektrische) fiets of te voet om naar het centrum van de stad of station te lopen.

De volgende onderdelen zijn opgenomen voor de hubs:

- Verbeterde entrees naar de stad vanaf de nieuwe binnenring, met groene stadsstraten waar de maximale toegestane snelheid 30 kilometer per uur is;
- Maaiveldparkeren binnen de Singel in het oude stadscentrum verdwijnt (m.u.v. mindervaliden), voor zowel bezoekers als bewoners;
- Voor bezoekers zijn vanaf hubs buiten de singel alle bestemmingen in het centrum binnen tien minuten lopend of per deelmobiliteit bereikbaar;
- Deelmobiliteiten is fietsen, e-bikes en steps worden openbaar en geclusterd aangeboden bij de hubs;
- Er komen centrale plekken voor pakketafhaaldiensten;
- De hubs voorzien in een collectieve laadinfrastructuur voor elektrisch opladen;
- Afhankelijk van het type hub, worden collectieve voorzieningen aan de hubs toegevoegd, die de leefbaarheid en sociale cohesie in een wijk of buurt vergroten en zo als aanjager kunnen dienen binnen de wijk of buurt.

Grootschalige bouwprojecten

Wonen in het Stadshart wordt steeds aantrekkelijker. Daarbij zetten we in op lage parkeernormen en zoeken we de samenhang met de geplande en bestaande mobiliteitshubs. Voormalige fabrieksterreinen, een ziekenhuisterrein, lege parkeerterreinen en gebouwen die hun functie hebben verloren, zijn getransformeerd naar woonlocaties voor Zwollenaren en nieuwe bewoners van onze stad. Diverse grote bouwprojecten zijn opgestart. Zo wordt er op dit moment gebouwd in het Broerenkwartier. Circa 300 woningen en andere functies zoals horeca, retail, hotel en cultuur worden hier gerealiseerd. Andere voorbeelden van grootschalige woningbouwprojecten in het Stadshart zijn Weezenlanden Noord, de Schuttevaerkade en de transformatie van het oude KPN-gebouw nabij de Westerlaan. In het Noorderkwartier is het doel om een gemengd gebied te ontwikkelen, met een groot aantal voorzieningen en ruim 500 woningen.

3. Werkwijze

3.1 Faseren

Het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen is ambitieus en omvangrijk. Elk initiatief of project uit het ontwikkelprogramma draagt bij aan een toekomstbestendig Stadhart en verdient de aandacht die het nodig heeft. Maar we kunnen niet alles tegelijk realiseren. De financiële en personele middelen zijn beperkt. En soms moeten we eerst op het niveau van de hele stad (systeem-niveau) keuzes maken, voordat we concreet tot uitvoering over kunnen gaan. Ook houden we oog voor de belangen van onze inwoners en ondernemers: om ons Stadshart ook tijdens werk in uitvoering aantrekkelijk en leefbaar te houden, moeten we faseren.

Het ontwikkelprogramma beslaat de periode tot 2030. Voor het realiseren van gebiedsontwikkelingen is tijd en ruimte nodig voor flexibiliteit. Over een langere periode kunnen zaken veranderen en kan de actualiteit erom vragen om plannen bij te stellen. De uitvoe-ringsagenda richt zich daarom op de komende vijf jaar en wordt elke twee jaar bijgesteld om te blijven passen bij de actualiteit. In deze periode worden de beoogde projecten fasegewijs opgepakt.

3.2 Prioriteren

Afmaken waarmee we begonnen zijn

Allereerst gaan we verder met de projecten en gebiedsontwikkelingen, waarmee we al begonnen zijn. Dit zijn:

1. Lopende gebiedsontwikkelingen: gebieden waar het gesprek over de planvorming (initiatieffase) al gestart is, zoals het Noorderkwartier en het Roelenkwartier. En gebieden waar al plannen voor zijn, of waar al in samenwerking met andere partijen aan de realisatie van projecten gewerkt wordt, zoals het Broerenkwartier.
2. Bestaande projecten met dekking: het ontwikkelprogramma en de uitvoeringsagenda Ons Stadshart van Morgen zijn een vervolg op al in gang gezette activiteiten. Zwolle werkt al 20 jaar, via verschillende ontwikkelprogramma's, aan de ontwikkeling van de binnenstad en het Stadshart. Bestaande projecten waar al dekking voor is, maken we de komende periode af.

Doorbouwen

Naast dat we gaan afmaken waarmee we zijn begonnen, starten we met nieuwe projecten en initiatieven uit het ontwikkelprogramma. Om de centrale ambitie van het ontwikkelprogramma te realiseren en de vijf ontwikkelprincipes niet uit het oog te verliezen, stellen we prioriteiten op basis van vijf criteria. Aan de hand van deze criteria wegen we nieuwe ideeën, initiatieven en projecten. Zo stellen we prioriteiten.

1. Bijdrage aan en impact op de centrale ambitie ontwikkelprincipes

In het ontwikkelprogramma is de centrale ambitie om een toekomstbestendig Stadshart te realiseren, in verschillende facetten. Hoe meer een initiatief of project bijdraagt aan het realiseren van de centrale ambitie, hoe meer prioriteit het initiatief of project krijgt.

2. Bijdrage aan de ambities gesteld voor de vijf ontwikkelprincipes

Om de centrale ambitie te realiseren, gebruiken we vijf ontwikkelprincipes, met eigen ambities. Hoe meer van deze ambities een project of initiatief ondersteunt, hoe meer prioriteit het project of initiatief krijgt.

3. Gebiedsoverstijgende bijdrage

Soms hebben investeringen een beperkte impact op alleen het gebied zelf, bijvoorbeeld de komst van een nieuwe winkel in de binnenstad. Soms hebben investeringen ook gebiedsoverstijgende effecten, zoals bij de realisatie van een wijkhub in de gebiedsontwikkeling Roelenkwartier, waar bezoekers van de binnenstad ook gebruik van mogen maken. Wanneer er sprake is van zo'n gebiedsoverstijgend effect, stijgt de prioriteit van het project of initiatief.

4. Momentum en dynamiek

Projecten die aanhaken bij publieke investeringen of meeliften op private initiatieven en investeringen die passen bij het ontwikkelprogramma, krijgen een hogere prioriteit.

5. Haalbaarheid

De maatschappelijke en financiële haalbaarheid van projecten, maar ook de impact op de korte termijn is van belang voor de prioritering. Juist ook tijdelijke projecten gericht op de openbare ruimte en vastgoed zijn een belangrijke component van de uitvoeringsstrategie. Bij haalbaarheid op korte termijn krijgt het project of initiatief dan ook een hogere prioriteit.

Projecten die zich richten op visievorming en het vaststellen van kaders en uitgangspunten, worden met voorrang opgepakt. Deze kaders en uitgangspunten zijn nodig voor de uitvoering van plannen en projecten.

Kijk voor meer informatie op pagina 8 over de ontwikkelprincipes

3.3 Participeren

Het ontwikkelprogramma is tot stand gekomen samen met inwoners en ondernemers van Zwolle. Participatie is een vaste pijler in de aanpak en krijgt vorm onder de paraplu van ‘Jouw Stukje Zwolle’. Jouw Stukje Zwolle is ontwikkeld om in samenhang te communiceren over alles wat er gebeurt in het Stadshart. Hier valt zowel het participatietraject als de programma- en projectcommunicatie onder. Bij de uitwerking van het ontwikkelprogramma tot concrete projecten, zetten we het participatietraject onder de vlag van Jouw Stukje Zwolle voort. We voeren de frequentie van de communicatie op. Daarnaast zetten we de spotlight op de brede ontwikkeling van het Stadshart, door minimaal eenmaal per jaar een feestelijke bijeenkomst of informatiemarkt te organiseren.

Participatie gaat verder dan deze bijeenkomsten. We bouwen aan betrokkenheid en trots, door inwoners en ondernemers van Zwolle te betrekken bij de ontwikkelingen op elk schaalniveau. We doen dat individueel waar dat nodig is en breed waar dat kan. We onderscheiden vier scenario’s voor participatie. Afhankelijk van de situatie kiezen we een scenario voor elk project. Om het juiste scenario te bepalen, stellen we onszelf vier vragen:

- Op wie heeft het project effect?
- Welke beïnvloedingsruimte is er?
- Wie kan ons voorzien van belangrijke input?
- Wie kan ons helpen?

In algemene zin geldt: hoe meer beïnvloedingsruimte er is, hoe meer participatie er mogelijk is. Wanneer er weinig of geen beïnvloedingsruimte is, dan zijn we hier transparant over in onze communicatie.

Scenario's

A. Scenario 'iedereen doet mee'
Van toepassing op belangrijke onderwerpen, die bewoners en ondernemers van het hele Stadshart, of misschien zelfs heel Zwolle, aangaan. Er is veel ruimte voor dialoog en het geven van input. Deze input is nodig om tot een goed eindresultaat te komen. We gebruiken diverse participatiemethoden, passend bij de fase van het project en het beschikbare budget. Uitnodigingen zijn openbaar; iedereen die zich betrokken voelt, is welkom.

B. Scenario 'goede buren'
Van toepassing op projecten die vooral relevant zijn voor bewoners en ondernemers uit de directe omgeving van het project. Het contact is persoonlijk; ontmoeting en goed informeren zijn belangrijk. Er is veel ruimte voor dialoog, hetzij om voldoende input op te halen, hetzij om goed te informeren over het wat, hoe en waarom van het project. Uitnodigingen zijn niet openbaar, maar op adres. Ook belangengroepen gerelateerd aan onderwerp krijgen een uitnodiging.

C. Scenario 'van groot naar klein'
Van toepassing op projecten die in algemene zin het hele Stadshart aangaan, maar uiteindelijk vooral invloed hebben op direct aanwonenden. In eerste instantie is de participatie dan ook breed, zoals bij 'iedereen doet mee'. Vordert het project en wordt het steeds concreter, dan is het participatietraject en/of de communicatie vooral gericht op bewoners en ondernemers uit de directe omgeving, zoals bij 'goede buren'.

D. Scenario 'zo doen we het'
In sommige gevallen is er geen beïnvloedingsruimte. Bijvoorbeeld omdat er met een project uitvoering gegeven wordt aan al genomen besluiten, of omdat er sprake is van noodzaak of urgentie. In zo'n geval is er geen ruimte voor participatie. We leggen goed uit wat we gaan doen, waarom en hoe: tijdig en begrijpelijk informeren is ons uitgangspunt.

4. Uitvoering agenda Ons Stadshart van Morgen

4. Uitvoeringsagenda Ons Stadshart van Morgen

Deze agenda geeft uitvoering aan de belangrijkste besluiten, die zijn genomen met het vaststellen van het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen. In de uitvoeringsagenda werken we met drie schaalniveaus:

1. Stadshart breed
2. Focusgebieden en projecten
3. Initiatieven in de stad

De Singel wordt de groene motor van de stad. De belangrijkste opgave binnen deze uitvoeringsagenda is dan ook het aanpassen van de Singelstructuur. Dit project draagt het meest bij aan verblijfskwaliteit, woonkwaliteit voor bestaande en nieuwe inwoners en waterveiligheid van de gehele binnenstad. Realisatie van de Singelzone is bovendien een randvoorwaarde voor het bouwen van nieuwe woningen in het Stadshart.

Ook het investeren in de bestaande binnenstad blijft nodig om mee te kunnen groeien met de behoefte van bewoners, ondernemers en bezoekers. De ontwikkeling van het Broerenkwartier is in uitvoering. De gemeente wil het nieuwe Fraterhuis hier realiseren. Samen met de inrichting van de openbare ruimte maken we het gebied af tot een nieuw, aantrekkelijk en toekomstbestendig stuk van de historische binnenstad. Het zuidwestelijke kwadrant, het Museumkwartier en de Thorbeckegracht zien we als belangrijkste aandachtspunten voor de ontwikkeling van de binnenstad.

Tenslotte zetten we in op de aansluiting van de omliggende wijken op de binnenstad en een goede verbinding met de Spoorzone. Voor het grootste gedeelte wordt dit opgevangen binnen de focusgebieden. Bijvoorbeeld met de herinrichting van de Burgemeester van Rooijensingel, waarin wordt aangesloten op de ontwikkeling in de Spoorzone, het Noorderkwartier en het Roelenkwartier. Samen met ontwikkelende partijen en de omgeving geven we vorm aan het vergroten van het Stadshart.

Per schaalniveau hebben we geprioriteerd in wat er moet gebeuren en is er een aantal projecten geselecteerd waar we als eerste mee aan de slag gaan. Per project geven we inzicht in de belangrijkste doelen, meerwaarde of bijdrage aan het realiseren van het ontwikkelprogramma en informatie over de status van het project, de mogelijkheden voor participatie en de stand van zaken wat betreft financiën. Dat doen we in tabelvorm, naar onderstaand voorbeeld:

Plangebied	(Deel-) gebied waarop het project van toepassing is
Wat willen we bereiken?	Beoogd eindresultaat van het project
Bijdrage ontwikkelprinciepes	Bijdrage van het project aan de vijf ontwikkelprincipes waarlangs we de centrale ambitie willen realiseren
Samenhang en raakvlakken	Samenhang en raakvlakken met andere ontwikkelprincipes, focusgebieden en/of projecten
Participatie	Scenario van participatie en eventuele al gemaakte afspraken
Status project	Fase waarin het project zich bevindt
Financiën	Beschikbaar, deels beschikbaar, nog niet beschikbaar, voorzien van een toelichting
Planning	Projectperiode

4.1 Stadshart breed

We benaderen het Stadshart als een geheel, met daarbinnen verschillende focus- of deelgebieden. Daarnaast doen we onderzoek en ontwikkelen we visie op het niveau van het hele Stadshart, Stadshart-breed. De verdere uitwerking van het Gevelfonds en een nieuw terrassenbeleid zijn hier onderdeel van.

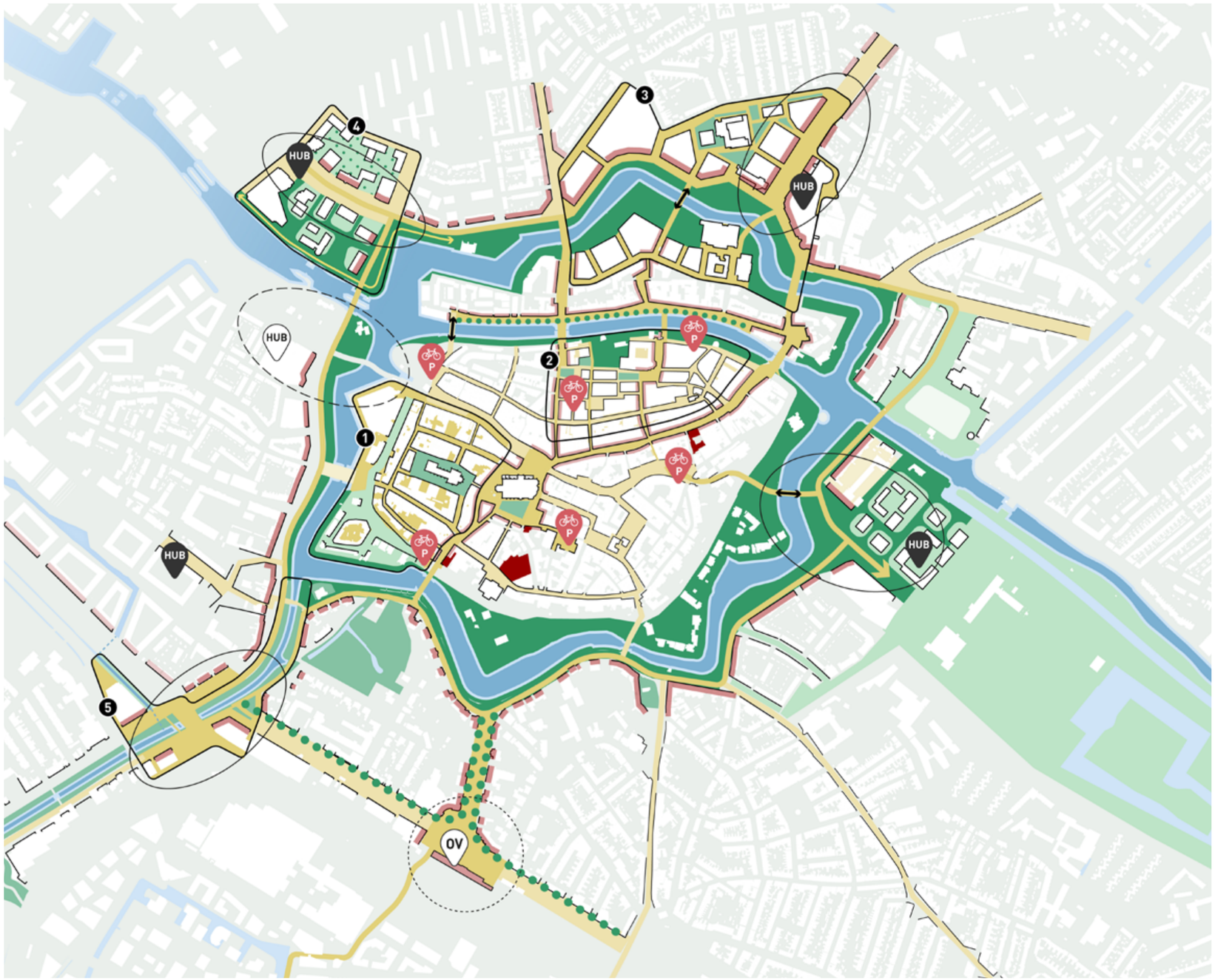

1 Zuidwestelijke kwadrant
2 Broerenkwartier
3 Noorderkwartier
4 Roelenkwartier
5 Willemsknoop
Grens gebiedsontwikkeling
Te ontwikkelen entreegebied
Bestaand entreegebied
Entreegebied OV
Zoekgebied nieuwe HUB
Bestaande HUB
(Zoekgebied) fietsparkeren
OV HUB
Singelpark
Herbestemmen vastgoed
Onderzoek nieuwe brug
Rand bebouwing

I. Hubstrategie Stadshart focusgebieden en deelgebieden

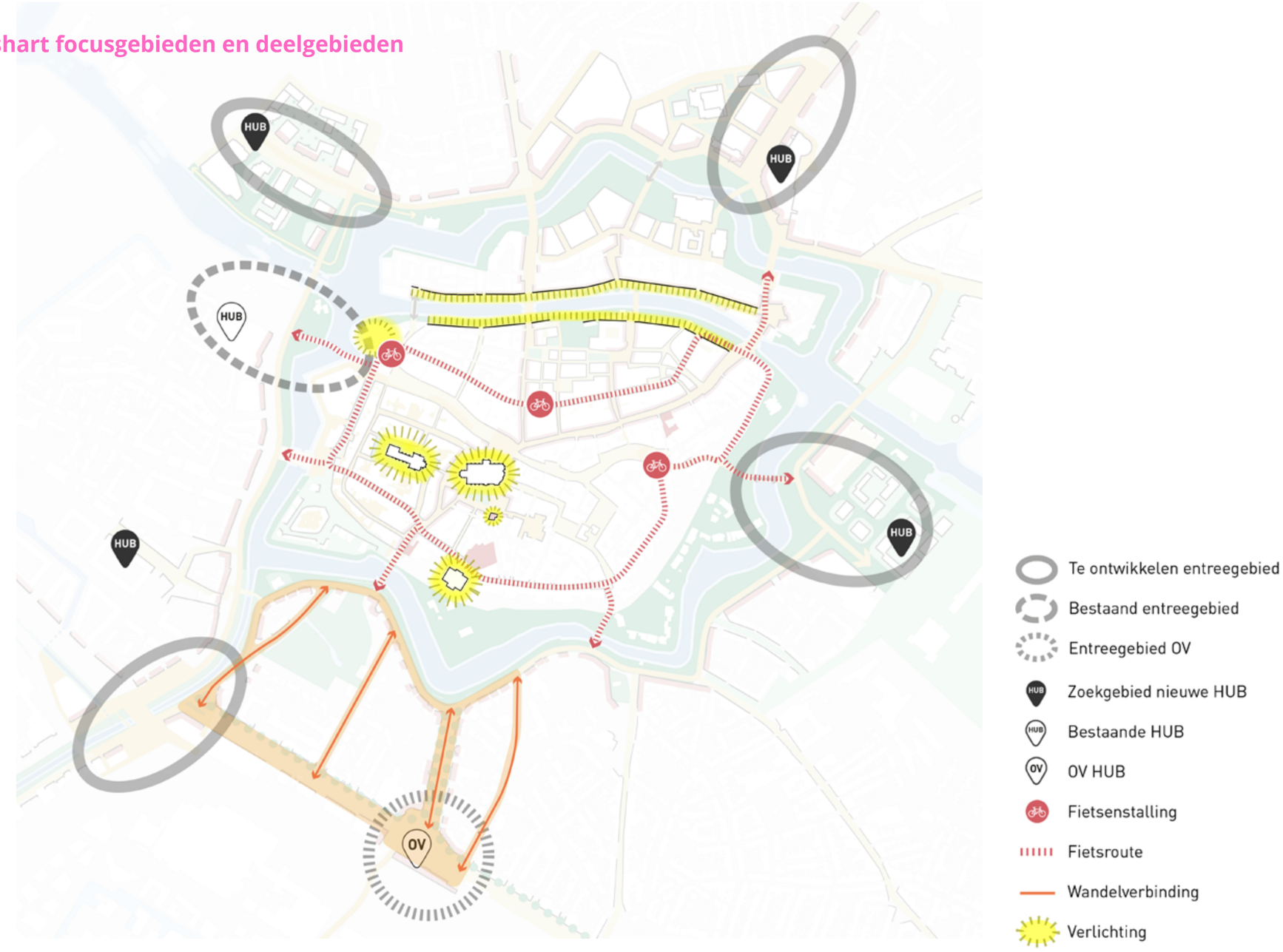

I. Hubstrategie

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	**Geconcentreerde parkeervoorzieningen** voor bezoekers en omwonenden, gekoppeld aan entreegebieden buiten de singel. Het resultaat van dit project bestaat uit een visie en een ontwikkelstrategie, met concrete kaders voor de uitwerking van verschillende Hubs (programma van eisen, ruimtebeslag, locatie etc.) en de wegen van en naar deze Hubs.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Bereikbare stad** Het ontmoedigen van doorgaand autoverkeer over de singels, verbeteren van wandel- en fietsverbindingen en verbeteren verkeersveiligheid.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de binnenstad, de singel en binnen de gebiedsontwikkeling van het hele Stadshart, 2) het verbeteren van woon- en leefklimaat in het Stadshart en 3) het mogelijk maken van groei van de stad. Het project kent samenhang met hele programma, in het bijzonder de focusgebieden Noorderkwartier, Roelenkwartier, Singelzone en Willemsknoop. Daarnaast hangt het project nauw samen met project Stadsentrees.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	In uitvoering
Financiën	**Beschikbaar** Voor de strategie zelf is budget beschikbaar. De investering in Hub Oost wordt voor het grootste deel vanuit rijksbijdrage gefinancierd. De gemeentelijke bijdrage is onderdeel van de financierings-aanvraag voor deze uitvoeringsagenda. Voor Hubs Noorderkwartier en Roelenkwartier staat een reservering in de Strategische Investeringsagenda (SIA). De financiering voor beheer en onderhoud is nog niet gedekt en wordt verder onderzocht.
Planning	**2022-2023** De Hubstrategie is een randvoorwaarde om het geplande aantal en de gewenste ontwikkelsnelheid voor woningen in het Stadshart te kunnen realiseren.

II. Stadsentrees

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	**Goede entrees van onze gastvrije stad**, duidelijke oriëntatie en een duidelijke overgang van doorgaand verkeer naar bestemmingsverkeer. Het resultaat van het project bestaat uit stedenbouwkundige en infrastructurele kaders en uitgangspunten. De stadsentrees zelf zijn onderdeel van gebiedsontwikkelingen.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Bereikbare stad** Ontmoedigen doorgaand verkeer over de singels, verbeteren wandel en fietsverbindingen en verbeteren verkeersveiligheid dragen bij aan het verbeteren van de bereikbaarheid van de stad.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de binnenstad, de singel en de gebiedsontwikkeling van het hele Stadshart, 2) het verbeteren van het woon- en leefklimaat in het Stadshart en 3) het mogelijk maken van de groei van de stad. Het project hangt samen met de ontwikkeling van het Noorderkwartier, het Roelenkwartier en de Willemsknoop. Ook is er samenhang met het programma Spoorzone. Het project hangt samen met het hele programma en specifiek met de Hubstrategie.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023** Goede stadsentrees zorgen voor optimale ontsluiting van de hubs en ontmoedigen doorgaand verkeer over de singel.

III. Fietsbereikbaarheid

Plangebied	**Singel en historische binnenstad**
Wat willen we bereiken?	Een helder netwerk van langzame verkeersverbindingen in het Stadshart. **Verbeterde toegankelijkheid voor voetganger en fietser**, duidelijke oriëntatie. Uitwerking van STOMP-principes. Verbetering van de fietsroutering en stalling aan de hand van drie pijlers: 1. Veiliger, aantrekkelijker en zichtbaarder maken van routes (bijvoorbeeld Kamperstraat, Blijmark en Koestraat) 2. Verbeteren en uitbreiden van fietsenstallingen 3. Informeren fietsers over alternatieve routes en stallingen en zorgen voor verandering van gedrag Het resultaat van dit project bestaat uit een studie, waarmee de uitgangspunten en ontwerpprincipes voor gebieden en projecten in de Binnenstad en Singelzone worden vastgelegd.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Gezonde stad** Deze aanpak vermindert geluidsoverlast en fijnstof en levert ruimte op voor het realiseren van meer groen in de stad.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het stimuleren van meer langzaam verkeer, wat kansen biedt voor langer verblijf in de stad en daarmee voor ondernemers, 2) het verbeteren van de toegankelijkheid voor iedereen en 3) het versterken van ontmoetingsplekken en hoge verblijfskwaliteit. Het project hangt samen met de inrichting van de openbare ruimte in de bestaande stad (bijvoorbeeld Broerenkwartier) en de Singelzone. Daarnaast is zijn er raakvlakken met het programma Zwolle Wereldfietsstad de plannen voor stadslogistiek en de realisatie van de hubs.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	Interne opdracht verleend, gestart met uitvoering
Financiën	**Deels beschikbaar** Voor de onderzoeksfase is budget beschikbaar. Een deel van de uitvoering voor veilige en aantrekkelijke fietsroutes valt binnen bestaande projecten, waar al budget voor beschikbaar is. De ‘Zuidelijke Fietsroute Stadshart’, met inrichting van de Koestraat en Walstraat en een fietsparkeervoorziening aan de Zuidkant van de binnenstad, wordt apart opgepakt. Dit deel van het project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**Eind 2022 - Begin 2023** Resultaat levert kaders op voor, onder ander het Zuidwestelijke kwadrant en het Grote Kerkplein.

IV. Uitvoering lichtvisie LED Zwolle Shine

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	Ook in de avonduren de **kwaliteit van de historische binnenstad zichtbaar maken. Dit doen we door gebouwen en plekken aan te lichten**, zoals de Peperbus, Fundatie, de Wheeme, De Grote Kerk, Thorbeckegracht, Rode torenplein
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Menselijke maat** Versterken van het verblijfsklimaat en zichtbaar maken van de historische kwaliteit van de stad.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) het versterken van de economische positie van de stad. Het project kan zelfstandig worden uitgevoerd, maar slimme combinaties met herinrichtingsprojecten en renovaties kunnen voordelig zijn. Het project hangt samen met de projecten Ossenmarkt, Thorbeckegracht en Broerenkwartier, waarin sfeerverlichting integraal wordt meegenomen.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	**Visie gereed**
Financiën	**Beschikbaar** Middelen voor de versnelde uitvoering van LED Zwolle Shine tussen 2022-2026 zijn door de Raad beschikbaar gesteld.
Planning	**2022-2024** LED Zwolle Shine volgt de prioritering van het ontwikkelprogramma en de uitvoeringsagenda door projecten vanuit de Zuidkant op te pakken.

V. Realiseren openbare toiletvoorzieningen

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	**Voldoende openbare toiletvoorzieningen,** verspreid over de stad, om toegankelijk en gastvrij Stadshart te realiseren.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad** Het toevoegen van meer openbare toiletten draagt bij aan het realiseren van een gastvrije en aantrekkelijke verblijfsomgeving, waarin meer ruimte is voor voetgangers en fietsers.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) het realiseren van meer gezonde en groene leefruimte en ruimte voor spelen, sporten en ontmoeten, 2) het brengen van reuring, wat de stad aantrekkelijker maakt voor een grote groep mensen, 3) het realiseren van de ambitie om een inclusieve en toegankelijke stad te zijn. Het project kent samenhang met het hele programma. Openbare toiletvoorzieningen zijn specifiek onderdeel van de realisatie van nieuwe fietsenstallingen en Hubs. Daarnaast wordt ruimte gevraagd voor 2 losse voorzieningen. Vergelijkbaar met de voorziening die al gerealiseerd is op de Potgietersingel.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	**Inventarisatie gereed**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023 - 2027** Openbare toiletvoorzieningen worden gelijktijdig opgepakt met de uitwerking van de fietsparkeervoorzieningen en de Hubs.

VI. Visie gebied Spoor en Singel

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	Realiseren van een gemengd stedelijk gebied, analyse van actuele en toekomstige ontwikkelingen en het raakvlak met de Spoorzone. Zorgen voor een goede aansluiting tussen de Singel en de Westerlaan. Het resultaat van dit project is een visie voor het gebied tussen de Spoorzone en de Singelzone.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Ondernemende stad** De centrumfunctie van Zwolle binnen de regio wordt vergroot door een sterke ruimtelijke en functionele samenhang tussen de Spoorzone en het Stadshart.
Samenhang en raakvlakken	**Menselijke maat en bereikbare stad** De Stationswijk vormt de overgang tussen de historische binnenstad en Spoorzone. Een wijk met een eigen identiteit waar met name langs de Westerlaan en aan het Stationsplein ruimte ontstaat voor transformatie van vastgoed. Dit biedt kansen voor een betere aansluiting op de ruimtelijke structuur van de Spoorzone. Het stationsplein is een belangrijke entree van de stad gericht op het OV. Als 10 minuten-stad richten we ons bij de inrichting van de openbare ruimte in de Stationswijk op een gastvrije entree en comfortabele wandelverbindingen met de Spoorzone.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Kosten voor opstellen van visie zijn onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023-2024**

4.2 Focusgebieden en projecten

Door de vele verschillende functies en het intensieve gebruik door inwoners en bezoekers uit zowel de stad als de regio, ontstaat in het Stadshart een enorme dynamiek. Dynamiek die omarmd wordt, maar die ook om focus en sturing vraagt, niet in de laatste plaats om er zorg voor te dragen dat de zo kenmerkende diversiteit en eigenheid van het Zwolse Stadshart behouden blijft. In het ontwikkelprogramma en de uitvoeringsagenda wordt daarom gewerkt met vijf focusgebieden, die elk hun eigen mix en kleur hebben én behouden. Per focusgebied worden specifieke projecten ondernomen.

4.2.1 Historische binnenstad

De historische binnenstad is het deel van Zwolle dat binnen de grachten ligt. Bekeken vanaf de Grote Markt kan door de binnenstad een denkbeeldige lijn van oost naar west getrokken worden over de Oude Vismarkt en de Melkmarkt en een denkbeeldige lijn van noord naar zuid langs de Roggestraat en de Luttekestraat. Door op deze manier te kijken, wordt de historische binnenstad grofweg verdeeld in vier kwadranten, die elk hun eigen karakter en aantrekkelijke plekken hebben. Het ontwikkelprogramma en deze uitvoeringsagenda nemen de vier kwadranten als uitgangspunt voor de gebiedsontwikkeling in de binnenstad. De Thorbeckegracht wordt als apart deelgebied beschreven. Het Noordereiland wordt opgenomen als onderdeel van het Noorderkwartier.

4.2.1.1 Zuidwestelijke kwadrant

1 Ossenmarkt
2 Voorstraat
3 Drostenstraat
4 Korte Kamperstraat
5 Jufferenwal
6 Kamperstraat
7 Kalverstraat
8 Eekwal
9 van Hattumstraat

4.2.1.1 Zuidwestelijke kwadrant

I. Gefaseerde uitvoering Zuidwestelijke kwadrant, beginnen bij Eekwal

Plangebied	**Zuidwestelijke kwadrant** Ossenmarkt, Voorstraat, Drostenstraat, Korte Kamperstraat, Jufferenwal, Kamperstraat, Kalverstraat, Eekwal en Van Hattumstraat.
Wat willen we bereiken?	**Transformatie van het Zuidwestelijke kwadrant naar een samenhangend en uitnodigend, groen verblijfsgebied met aantrekkingskracht voor bewoners en bezoekers.** Vergroten van oriëntatie en vindbaarheid van onder andere de Ossenmarkt en de Peperbus. Verbeteren van de kwaliteit en uitbreiding oppervlakte groen en verblijfskwaliteit in de historische binnenstad. Versterken van het netwerk van voet- en fietsverbindingen in de binnenstad, verminderen hittestress en verkleinen van het verhardingsoppervlak. Versterken van het cultureel programma en economische ontwikkeling. Hiervoor is het nodig om het aantal parkerende auto's op straat terug te brengen. Concreet eerste resultaat van het project is een gebiedsvisie met kaders voor de straten in het Zuidwestelijke kwadrant, waaronder de Eekwal.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Menselijke maat** Versterken mozaïek aan verschillende sferen en karakters van de binnenstad.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) het tegengaan van hittestress, 2) het verminderen van fijnstof, 3) het verbeteren van woon- en leefklimaat, 4) het verbeteren van verkeersveiligheid en 5) het versterken van de culturele sector.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein De gebiedsvisie wordt met een klankbordgroep van vertegenwoordigers van het Zuidwestelijke kwadrant opgesteld. Deeluitwerkingen worden samen met directbetrokkenen en belangengroepen in een open planproces uitgevoerd.
Status project	Gestart met het opstellen van de gebiedsvisie.
Financiën	**Deels beschikbaar** Voor de uitvoering van deelproject Eekwal is financiering beschikbaar. De herinrichting van de overige straten is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023 - 2027** Begin 2023 is de gebiedsvisie gereed. Daarna volgt gefaseerde uitvoering van de herinrichting, te beginnen bij de Eekwal (2023-2026).

4.2.1.2 Zuidoostelijke kwadrant

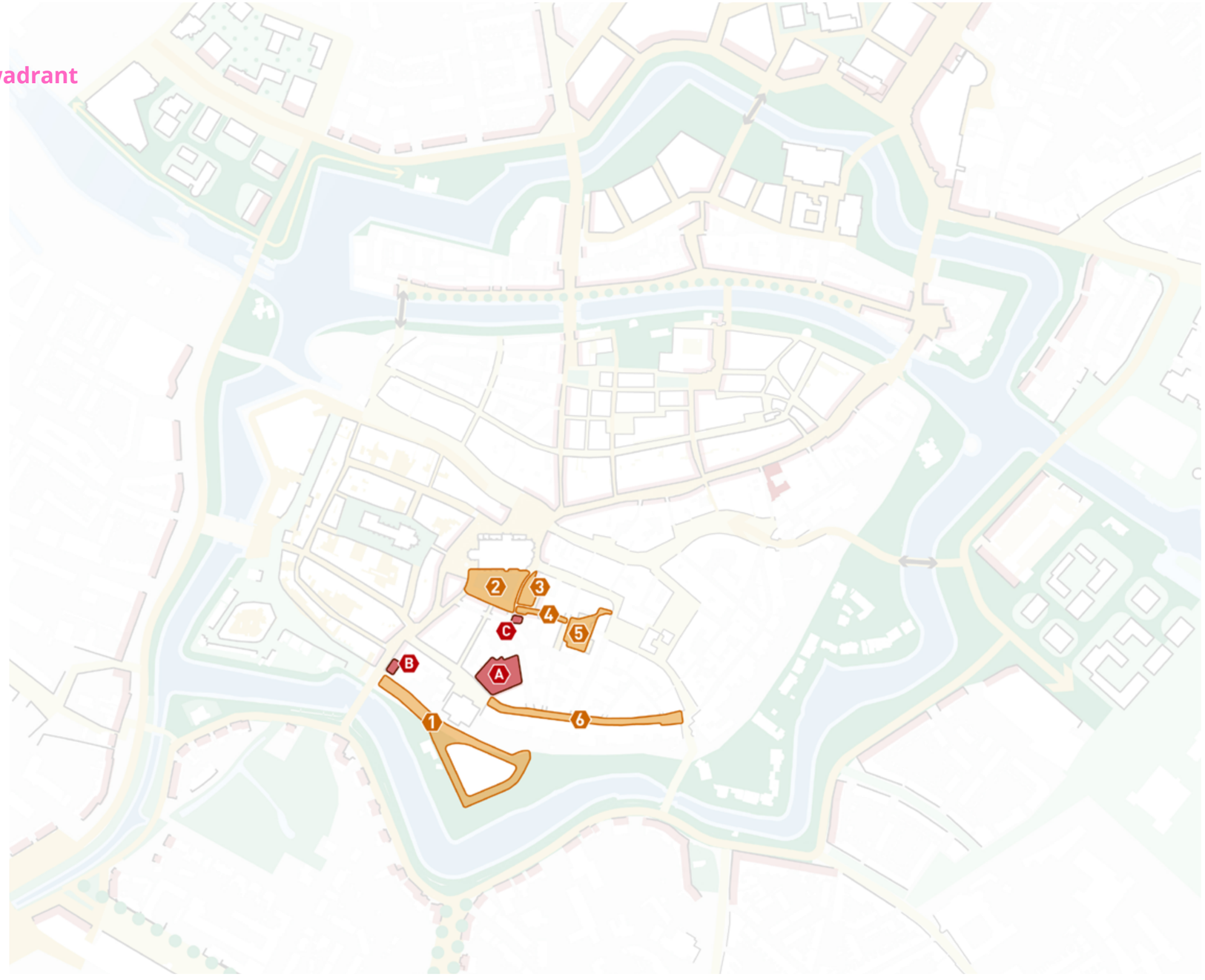

1 Potgietersingel
2 Grote Kerkplein
3 entree Stadhuis
4 Lombardstraat
5 Kapelsteeg
6 Koestraat

A Fraterhuis in Odeon
B Politiebureau
C het Wheem

4.2.1.2 Zuidoostelijke kwadrant

I. Herinrichting Potgietersingel

Plangebied	**Potgietersingel**
Wat willen we bereiken?	**Een aantrekkelijke stadsentree aan de zuidoostzijde van de stad.** Dit doen we door de kwaliteit te verbeteren, aanpassingen te doen en terras in te passen aan de Potgietersingel. Er wordt meer ruimte geboden aan ondernemers, voetgangers en fietsers.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad en Menselijke maat** Het realiseren van een aantrekkelijke stadsentree met meer ruimte voor de voetganger en fietser draagt bij aan de bereikbaarheid van de stad en de herinrichting van het entreegebied draagt bij aan een inclusieve en toegankelijke stad. Terugbrengen van de verharding en het herstellen van cultuurhistorische waarden door, onder andere, herstel van het kadeprofiel draagt bij aan de menselijke maat van de stad.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) de levendigheid van de stad, met een mix aan functies en 2) de levendige cultuurstad.
Participatie	**Scenario D** – Zo doen we het
Status project	**Ontwerp gereed**
Financiën	**Beschikbaar**
Planning	**2023**

II. Herinrichting omgeving Grote Kerkplein

Plangebied	**Grote Kerkplein, entree Stadhuis, Lombardstraat**
Wat willen we bereiken?	**Een aantrekkelijk plein met meer ruimte voor verblijf en een goede verbinding met omliggende horeca, het Stadhuis en het Academiehuis in de Grote Kerk.** Versterken van het fijnmazig voetgangersnetwerk, met het museumkwartier als dwaalgebied. Versterken rol culturele functies o.a. door het creëren van een optimale verbinding van de openbare ruimte met het Academiehuis en het Stadshuis. Met dit project wordt de laatste fase van de inrichting van de openbare ruimte rondom het Academiehuis afgerond.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Ondernemende stad** Het project levert een bijdrage aan 1) de levendigheid van de stad met een mix aan functies en 2) de levendige cultuurstad.
Samenhang en raakvlakken	**Bereikbare stad** Het project draagt bij aan het verbeteren van het wandelnetwerk. Het project heeft raakvlakken met de projecten Fietsbereikbaarheid en Goudsteeg. Er is behoefte aan fietsparkeerplaatsen, op het Kerkplein zijn hierom nu pop-up fietsparkeerplaatsen.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren Voor dit project wordt gewerkt met klankbordgroep.
Status project	**Start ontwerpfase**
Financiën	**Beschikbaar**
Planning	**2023 -2024**

III. Herinrichting Kapelsteeg en Goudsteeg

Plangebied	**Kapelsteeg en Goudsteeg**
Wat willen we bereiken?	**Meer ruimte voor fietsparkeren**, verblijf en een goede verbinding met Stadhuis, het Grote Kerkplein en het Academiehuis in de Grote Kerk. Versterken van het fijnmazig fiets- en voetgangersnetwerk.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad** Het project draagt bij aan het verbeteren van het wandelnetwerk en de fietsbereikbaarheid.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad** Het project levert een bijdrage aan 1) de levendigheid van de stad met een mix aan functies en 2) de levendige cultuurstad. Het project heeft raakvlakken met Fietsbereikbaarheid en het Grote Kerkplein.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	Start ontwerpfase
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Kosten voor uitvoering zijn onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2024**

IV. Herbestemmen gemeentelijk vastgoed

Plangebied	**Fraterhuis in Odeon, Politiebureau, Statenzaal en de Wheeme**
Wat willen we bereiken?	Vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad, door **passende invulling van gebouwen mogelijk te maken door leegstaande (gemeentelijke) gebouwen her te bestemmen.** Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn om cultuur beter zichtbaar te maken in de stad en creatieve ondenemers te faciliteren.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Ondernemende stad** De projecten dragen bij aan 1) de levendigheid van de stad, met een mix aan functies en 2) de levendige cultuurstad.
Samenhang en raakvlakken	Vastgoed Fraterhuis komt vrij bij de ontwikkeling het nieuwe Fraterhuis in het Broerenkwartier
Participatie	**Scenario D** – Zo doen we het
Status project	De Wheeme, Politiebureau en Statenzaal in uitvoering. Verkenning Odeon wordt opgestart
Financiën	**Nog niet beschikbaar**
Planning	**2023-2024**

4.2.1.3 Noordoostelijke kwadrant

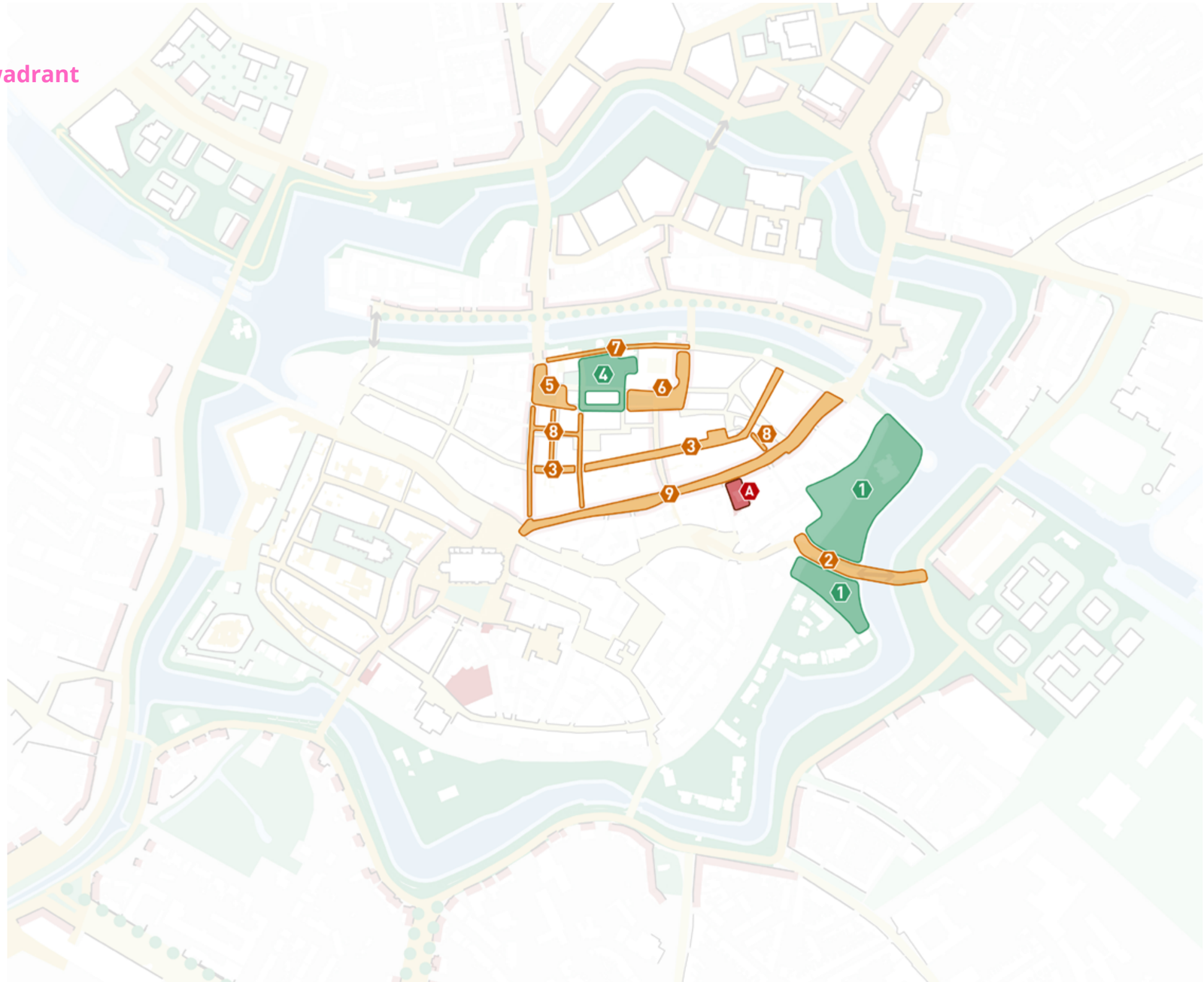

1 Ter Pelkwijkpark
2 aansluiting
Weezenlanden
Noord
3 Nieuwstraat
4 Broerenkerkplein
5 Meerminneplein
6 Achter de Broeren
7 Krabbestraat
8 stegen
- Roggenstraat
- Spiegelstraat
- Botervatstraat
9 Diezerstraat

A Statenzaal

4.2.1.3 Noordoostelijke kwadrant

I. Stadsentree Oost

Plangebied	**Ter Pelkwijkpark en aansluiting Wezenlanden Noord met Hub Oost**
Wat willen we bereiken?	**Realisatie van de Hub Oost buiten de singel en een verbeterde stadsentree met groene stadsstraten**. De overgang naar het Ter Pelkwijkpark vormt een van de laatste entreegebieden van de binnenstad die wordt opgewaardeerd tot een gastvrije en comfortabel entreegebied. Het Kerkbrugje behoeft grootschalig onderhoud. De positie van de brug in het entreegebied wordt nader beschouwd en eventueel verplaatst. Het resultaat van het project in deze fase is een visie voor het plangebied.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad** Opwaardering en eventueel verplaatsen van het Kerkbrugje versterkt de oriëntatie en draagt bij aan doorgaande comfortabele loop- en fietsroutes tussen de binnenstad en aangrenzende wijken.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Menselijke maat** Het project draagt aan 1) het realiseren van deltahoogte in het kader van de waterveiligheid en 2) een inclusieve en toegankelijke stad door de herinrichting van het entreegebied. Het project heeft nauwe samenhang met de visie voor de Singelzone, het project Hubstrategie en specifiek met de realisatie van Hub Oost.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Deels beschikbaar** Voor Hub Oost is een rijksbijdrage beschikbaar. De gemeentelijke bijdrage is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023**

II. Herinrichting Nieuwstraat

Plangebied	**Broerenkwartier, Nieuwstraat vanaf Rodetorenplein tot Pletterstraat**
Wat willen we bereiken?	**Transformatie van de Nieuwstraat** in een goede toegankelijke wandel- en fietsroute met aantrekkelijke verblijfskwaliteit. De functie van logistieke ontsluitingsroute voor de binnenstad blijft gehandhaafd.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Bereikbare stad** Verbeteren van het wandel- en fietsnetwerk in de binnenstad. Opheffen ruimtelijk barrière tussen Diezerstraat en Broerenkwartier. Realiseren invalidenparkeerplaatsen.
Samenhang en raakvlakken	De Nieuwstraat vormt een barrière tussen Diezerstraat en Broerenkwartier. Voor het Broerenkwartier is het van groot belang om de entrees gastvrij en goed toegankelijk te maken. Nieuwstraat vormt een belangrijke route in het wandel- en fietsnetwerk. Het project kent samenhang met de projecten Hubstrategie en Fietsbereikbaarheid.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	**Ontwerpfase**
Financiën	**Beschikbaar** Een deel van het budget wordt beschikbaar gesteld vanuit het projectbudget Broerenkwartier.
Planning	**2024-2024** De herinrichting wordt afgestemd op lopende bouwactiviteiten, waar vanuit de gemeente beperkt regie op gevoerd kan worden.

III. Herinrichting openbare ruimte Broerenkwartier

Plangebied	**Broerenkwartier** Gebied ingeklemd tussen Thorbeckegracht, Diezerstraat, Roggenstraat en Pletterstraat
Wat willen we bereiken?	**Uitnodigende openbare ruimte** die een prettige buitenruimte voor (nieuwe) bewoners is en die de aantrekkelijkheid van het Broerenkwartier vergroot en het verblijf (van bezoekers) stimuleert.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Ondernemende stad** Vergroten van de aantrekkelijkheid van de binnenstad en het leveren van een bijdrage laan experimentele Hanzestad.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het verminderen van hittestress door groen toe te voegen en hemelwater beter op te vangen en 2) het versterken van de mozaïek aan sferen, waarmee het karakter van de historische stad beter tot uiting kan komen.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren In juli 2022 is een informatiebijeenkomst georganiseerd over de openbare ruimte.
Status project	**Visie bijna gereed** (3e kwartaal 2022)
Financiën	**Deels beschikbaar** Het project wordt grotendeels gefinancierd vanuit het projectbudget Broerenkwartier. Financiering zal ook deels vanuit ontwikkelende marktpartijen komen.
Planning	**2023-2026** Afhankelijk van bouwactiviteiten in het plangebied wordt het project fasegewijs uitgevoerd.

IV. Herinrichting Diezerstraat, visievorming

Plangebied	**Diezerstraat**
Wat willen we bereiken?	**Realisatie van een aantrekkelijke hoofdwinkelstraat,** die goed is verbonden met de omgeving.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Ondernemende stad** Een aantrekkelijke hoofdwinkelstraat versterkt de economische positie van de stad.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Menselijke maat** Versterken van het verblijfsklimaat en zichtbaar maken van de historische kwaliteit van de stad. Het project wordt in samenhang met de ontwikkelingen in het Broerenkwartier uitgevoerd, de verbinding tussen de Diezerstraat en het Broerenkwartier wordt verbeterd.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** De planvorming is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2025** In 2025 wordt gestart met het opstellen van visie en ontwerp. Uitvoering is voorzien na afronding werkzaamheden Nieuwstraat en Broerenkwartier (vanaf 2027).

4.2.1.4 Noordwestelijk kwadrant

1 Steenstraat
2 Nieuwstraat

4.2.1.4 Noordwestelijk kwadrant

I. Herinrichting Steenstraat

Plangebied	**Steenstraat van Buitenkant tot Melkmark**
Wat willen we bereiken?	**Versterken wandel- en fietsnetwerk in de binnenstad**
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad** Met het versterken van een fijnmazig netwerk aan wandel- en fietsverbindingen wordt bijgedragen aan de bereikbare stad.
Samenhang en raakvlakken	Het project kent samenhang met het project gericht op de herinrichting van de Nieuwstraat.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Geen onderdeel van aanvraag.
Planning	**Na 2025** Mogelijk past het project in de plannen rond de herinrichting van de Nieuwstraat. Dan kan het project eerder starten.

4.2.1.5 Thorbeckegracht

1 Noordzijde Thorbeckegracht
2 Zuidzijde Thorbeckegracht en Buitenkant

4.2.1.5 Thorbeckegracht

I. Herinrichting Thorbeckegracht

Plangebied	**Noord- en zuidzijde van de Thorbeckegracht**
Wat willen we bereiken?	Aantrekkelijke openbare ruimte die sterk bijdraagt aan het verbinden van Zwolle als Hanzestad met het water. Aan de noordzijde ligt de nadruk op een aantrekkelijk kademilieu met veel verblijfskwaliteit. Aan de zuidzijde ligt de nadruk op een groene verbinding van Rode Torenplein tot aan Kerkbrugje, met een doorgaande wandelroute in het groen. Hiervoor wordt eerst een visie voor de Thorbeckegracht uitgewerkt.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Menselijke maat** De Thorbeckegracht zit in het DNA van Zwolle. Een nieuwe aantrekkelijke openbare ruimte op deze plek draagt bij aan het zichtbaar maken van de cultuur-historische waarde ervan.
Samenhang en raakvlakken	**Gezonde stad en Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) een klimaatbestendig Stadshart met oog op klimaat en biodiversiteit en 2) het versterken van het economisch vestigingsklimaat door te investeren in interactiemilieus die bijdragen bij aan de uitstraling van experimentele Hanzestad. Vanuit samenhang met de ontwikkelingen in en aansluiting op het Broerenkwartier wordt de zuidzijde van de Thorbeckegracht als eerste aangepakt. Het project kent daarnaast ook samenhang met de parkeeroplossing voor het Noorderkwartier, waarmee ook een alternatief geboden wordt voor parkeren aan de noordzijde van de Thorbeckegracht.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** De visievorming voor dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda, de financiering voor de uitvoering volgt later.
Planning	**2023-2024** De visievorming zal plaatsvinden in de periode 2023-2024.

4.2.2 Singelzone

Een van de belangrijkste speerpunten voor de komende periode is de ontwikkeling van de Singelzone. Tussen de historische binnenstad en de uitbreiding van het centrum met nieuwe voorsteden, die nu herkenbaar zijn als de omliggende wijken binnen het Stadshart, ligt de Singelzone. De zone wordt gekenmerkt door de oude vestingmuur, de bolwerken en de poorten zoals de Sassenpoort. De Singelzone is de schakel tussen de verschillende omliggende wijken, die ieder een eigen karakter hebben. De Singelzone is de groene entree tot de binnenstad en een belangrijke verbinding met het landschap van de regio. Het stadse en het regionale watersysteem komen samen in het water dat door de Singel stroomt, wat de Singel een belangrijke plek maakt voor waterbeheersing en het klimaatbestendig maken van Zwolle als deltastad en -regio. In de Singelzone komen niet alleen alle deelgebieden van het Stadhart bij elkaar, de Singelzone draagt in belangrijke mate bij aan het realiseren van de centrale ambitie om het Stadshart van de toekomst te realiseren. De Singelzone is de groene motor van het ontwikkelprogramma en de uitvoeringsagenda Ons Stadshart van Morgen.

De ontwikkeling van de Singelzone gaat in fases en met een integrale aanpak. Daarin is aandacht voor onder meer de ruimtelijke inrichting, waterveiligheid en energietransitie. Op basis van voorbereidende onderzoeken en uitwerkingen (I) stellen we een integrale visie (II) op, waarna de herinrichting start. Met de kop van de Assendorperstraat en Diezerkade beginnen we in 2023, met het creëren van ruimte voor verblijf en groen.

De fasering ziet er als volgt uit:

1. Eerst de delen die al in voorbereiding zijn (ca 2023) : de afronding van de Diezerkade - als laatste fase van de Diezerbrink - en de uitvoering van de herinrichting van de kop van de Assendorperstraat wordt uitgevoerd.
2. Daarna de herinrichting Van Rooijensingel tot de Wethouder Alferinkweg.
3. Vervolgens de herinrichting Groot Weezenland, Schuurmanstraat en Schuttevaerkade.
4. Bij de ontwikkeling van het Noorderkwartier (5-10 jaar): herinrichting Burgemeester Drijbersingel en Noordereiland.
5. Op lange termijn (5-10 jaar): herinrichting van de westzijde van de Singelzone aan de beurt, met aansluiting op Willemsknoop van de Harm Smeengekade en Pannekoekendijk.

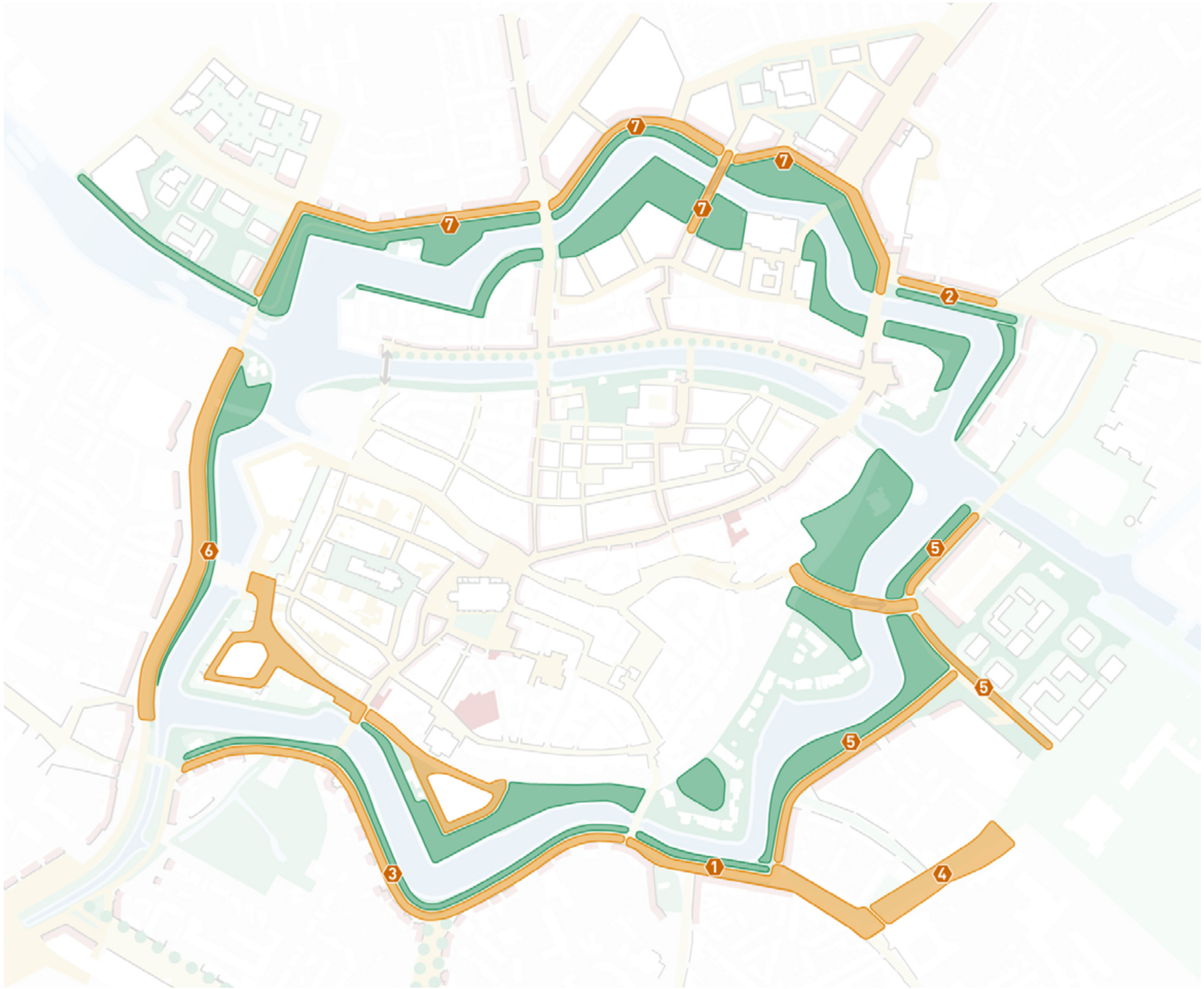

1 Kop Assendorperstraat
2 Diezerkade
3 Burgemeester van Roijensingel en Emmawijk
4 Luttenbergstraat
5 Groot Wezenland, Schuurmanstraat en Schuttevaerkade
6 Harm Smeengekade en Pannekoekendijk
7 Schuttevaerkade en Burgemeester Drijbersingel

I. Onderzoeken en uitwerking thema's

Plangebied	**Singelzone**
Wat willen we bereiken?	**Goed voorbereid zijn op de ruimtelijke vraagstukken voor de Singelzone,** wat betreft bijvoorbeeld de wateropgave en energietransitie, en hierop kunnen anticiperen bij de inrichting van de openbare ruimte. Het resultaat van dit project bestaat uit **kaders en uitgangspunten voor Singelzone,** gebaseerd op onderzoeken en uitwerkingen van diverse thema's, waaronder de wateropgave, ecologie, mobiliteit, sport, spelen en energie.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Duurzame stad, Gezonde stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het verbeteren van de verblijfskwaliteit in de binnenstad, de singel en binnen de gebiedsontwikkeling van het hele Stadshart en 2) het verbeteren van woon- en leefklimaat in het Stadshart.
Samenhang en raakvlakken	De onderzoeken en uitwerkingen onderdeel van dit project zijn rand voorwaardelijk voor de integrale visie voor de Singelzone en het realiseren van de centrale ambitie. Daarnaast vormt het resultaat van dit project input voor de integrale aanpak op het niveau van het gehele Stadshart.
Participatie	**Scenario D** – Zo doen we het
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2022 – 2023** Deze kaders en uitgangspunten voor de Singelzone zijn input voor de visie op de gehele Singelzone en voor het gehele Stadshart.

II. Herinrichting Kop Assendorperstraat

Plangebied	**Sassenpoorterbrug tot en met kruispunt Luttenbergstraat/Wethouder Alferinkweg**
Wat willen we bereiken?	Versterken van de ruimtelijke verbinding van de Assendorperstraat met binnenstad. Realiseren eerste fase van de inrichting van de Singelstructuur vanuit het STOMP-principe. Het resultaat van dit project bestaat uit een weg en kruispunten, die zijn ingericht conform de ontwerpprincipes voor de hele Singelzone.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad** Het project zorgt voor transformatie van de mobiliteitsstructuur, een bijdrage aan de inrichting van de Singelzone en het beter verbinden van de binnenstad met omliggende wijken.
Samenhang en raakvlakken	Het project kent samenhang met de ontwikkeling van de integrale visie voor de Singelzone, met de Hubstrategie en de ontwikkelingen gericht op Wezenlanden Noord.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren Over het ontwerp vindt afstemming plaats met omgeving en een klankbordgroep **Scenario D** – Zo doen we het Na afronden van het ontwerp, wordt de omgeving geïnformeerd
Status project	**Afronden Ontwerpfase**
Financiën	**Deels beschikbaar** Het grootste deel van het benodigde budget is beschikbaar middels een Rijksbijdrage en een provinciale subsidie. De benodigde gemeentelijke bijdrage is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023-2024** In 2023 vindt de aanbesteding plaats en start de uitvoering.

III. Visie ruimtelijke inrichting Singelzone

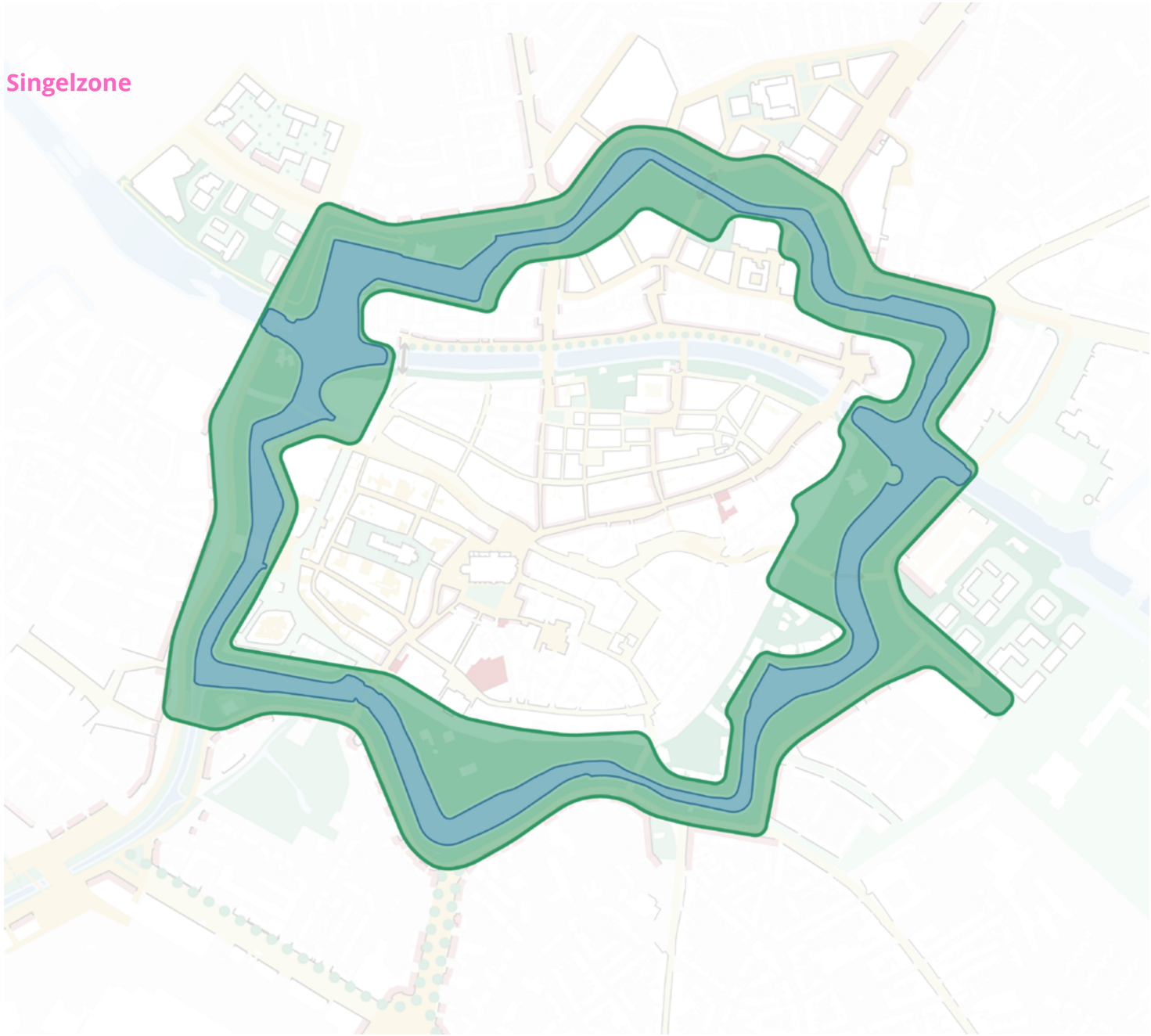

III. Visie ruimtelijke inrichting Singelzone

Plangebied	**Hele singelzone van gevel tot gevel**
Wat willen we bereiken?	Om op zeer korte termijn een eerste uitvoering te kunnen geven en op lange termijn een samenhangend beeld te genereren, is een visie en fasering voor de hele Singelzone nodig. In de visie maken we concreet hoe we in de Singelzone invulling geven aan: het versterken biodiversiteit, vergroten en verbinden groenstructuur, versterken fijnmazig netwerk wandelroutes o.a. door het toevoegen van 1 of meer bruggen, doorontwikkeling entreegebieden, opwaarderen mobiliteitsysteem (voetgangers en fietsers), voldoen aan normering waterveiligheid, verhogen waterbergingscapaciteit, ruimtereservering voor cultureel programma en het versterken van economische ontwikkelingen.
Bijdrage ontwikkelprinciepes	**Bereikbare stad, Gezonde stad, Duurzame stad, Ondernemende stad en Menselijke maat** De Singelzone is de drager van het programma en draagt de bij aan alle ontwikkelprincipes en daarmee het realiseren van de centrale ambitie, door: 1) het transformeren van de mobiliteitsstructuur, met de inrichting van de Singelzone en het beter verbinden van de binnenstad met omliggende wijken, 2) bij te dragen aan een klimaatbestendig Stadshart met oog op klimaat en biodiversiteit en 3) het versterken van het economische vestigingsklimaat, door te investeren in interactiemilieus die bijdragen bij aan de uitstraling van experimentele Hanzestad.
Samenhang en raakvlakken	Het project hangt samen met het gehele ontwikkelprogramma. De realisering van de Singelzone zal fasegewijs en deels in gebiedsontwikkelingen worden uitgevoerd. Er wordt gestart aan de zuid- en oostzijde en de Diezerkade.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein De visie wordt samen met de stad vormgegeven. Hiervoor wordt een brede vorm van participatie uitgevoerd. Deeluitwerkingen worden samen met directbetrokkenen en belangengroepen in een open planproces opgesteld.
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023-2024**

IV. Herinrichting Diezerkade

Plangebied	**Diezerkade, van de kruising met Burgemeester Drijbersingel tot de kruising met de Thomas a Kempisstraat**
Wat willen we bereiken?	**Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het winkelgebied Diezerbrink** en het realiseren van een effectieve verbinding met de binnenstad. Te zijner tijd zal ook aansluiting op de (toekomstige) Singelzone gerealiseerd worden.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Gezonde stad en Ondernemende stad** De Thorbeckegracht draagt bij aan een klimaatbestendig Stadshart met oog op klimaat en biodiversiteit. ondernemende en creatieve stad; versterken economisch vestigingsklimaat door te investeren in interactiemilieus die bijdraagt bij aan de uitstraling van experimentele Hanzestad.
Samenhang en raakvlakken	**Bereikbare stad, Gezonde stad, Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) de transformatie van de mobiliteitsstructuur en de inrichting van de Singelzone, 2) het realiseren van deltahoogte en 3) het vormgeven van een gastvrij entreegebied. Het project kent samenhang met het Noorderkwartier en de Singelzone. Onderzocht wordt of aansluitingen op brug de Stenen Pijp en een verkeersregelinstallatie (VRI) toegevoegd moeten worden aan project, ter voorbereiding op ontwikkeling Singelzone en gebiedsontwikkeling Noorderkwartier. Dit om werk met werk te maken en te anticiperen op de Singelzone.
Participatie	**Scenario B – Goede buren** Het project is samen met de winkeliersvereniging voorbereid. Ook de uitwerking van het ontwerp wordt in overleg met (woonboot) bewoners, ondernemers en belangengroepen uitgevoerd
Status project	**Ontwerpfase** Dit is de derde en laatste fase van project Diezerbrink
Financiën	**Deels beschikbaar** Het project zelf is onderdeel van het project ‘Herinrichting Diezerkade’. De aansluitingen op brug De Stenen Pijp en VRI en de realisatie van een steiger zijn onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023-2024** Het ontwerp en de aanbesteding worden gerealiseerd in 2023. De realisatie van het project zal in 2024 plaatsvinden.

4.2.3 Noorderkwartier

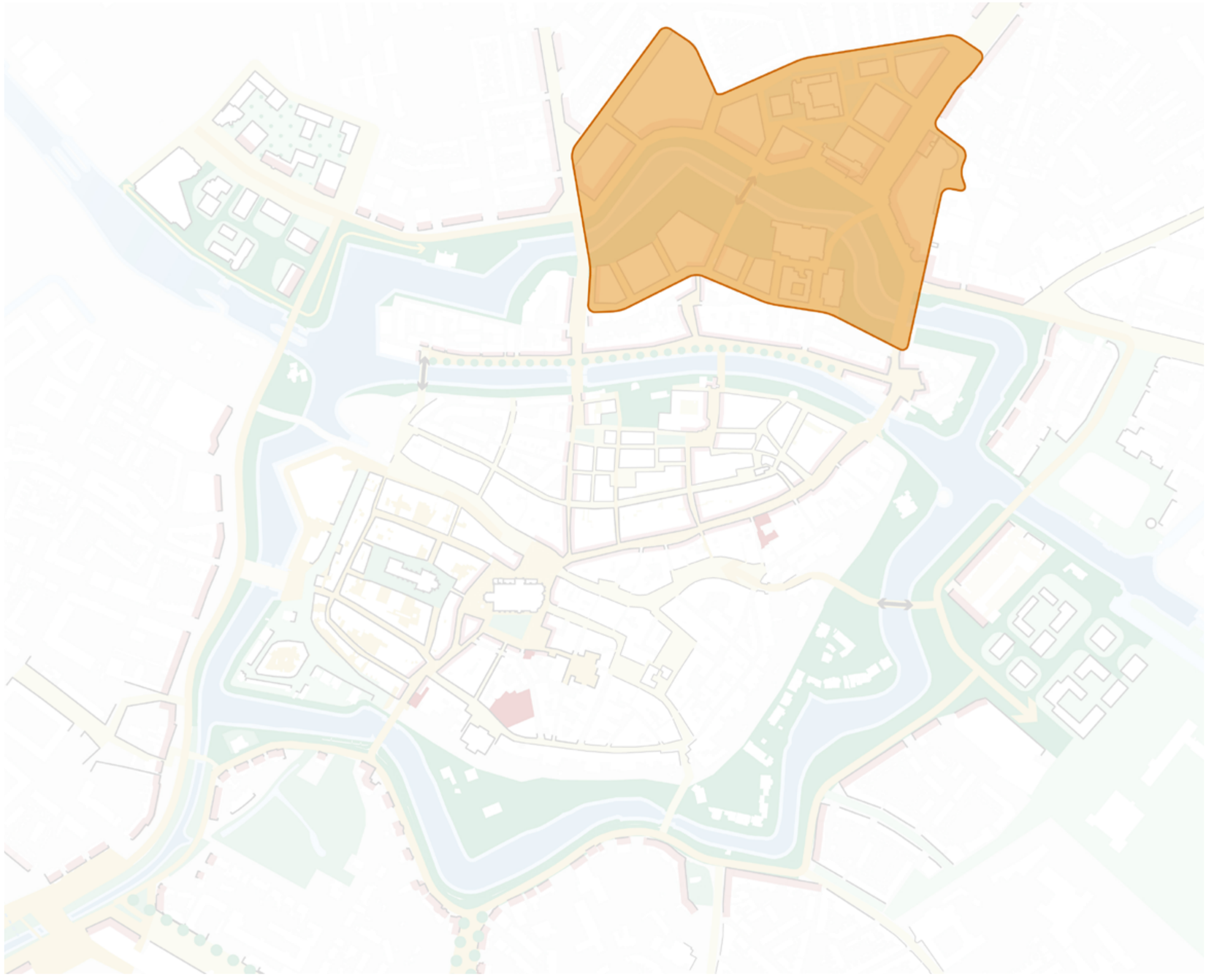

4.2.3 Noorderkwartier

Door het Noorderkwartier als focusgebied te nemen, wordt de binnenstad uitgebreid naar het noorden en wordt betekenis gegeven aan Diezerpoort, dat altijd een ondergeschikte positie gehad heeft in vergelijking met bijvoorbeeld de Stationsbuurt. Het vormen van een nieuw gezicht van Dieze-West en toevoegen van functies aan de wijk draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de stad. Er wordt voor dit gebied maximaal ingezet op functiemenging tussen wonen, maatschappelijke en commerciële functies. Zo komt er ruimte voor een (nieuwe) basisschool, cultuur en kleinschalige werkgelegenheid. Het Noordereiland is een van de locaties die kan bijdragen aan het toevoegen van woningen in het Stadshart. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan een combinatie van appartementen en grondgebonden woningen. Het Noordereiland biedt ook de ruimte om de Singelzone te vervolmaken en om zo de bewoners een groene leefomgeving te bieden. Een belangrijk aandachtspunt is het realiseren van een kwalitatief hoogwaardige openbare ruimte voor het hele gebied, die eraan bijdraagt dat het fijn wonen is in het Noorderkwartier en waarin het groen onderdeel is van de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering.

I. Gebiedsontwikkeling Noorderkwartier

Plangebied	**Noorderkwartier**
Wat willen we bereiken?	**Realiseren van een gebiedsontwikkeling met een gemixt programma van circa 500 woningen, horeca, cultuur en een uitnodigende openbare ruimte.** Daarbij wordt placemaking ingezet om het gebied al tijdelijk op de kaart te zetten. Dit wordt gedaan aan de hand van een gebiedsvisie, die samen met de eigenarencoalitie wordt gemaakt.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Ondernemende stad en Bereikbare stad** Het Noorderkwartier is strategisch van belang vanwege de forse omvang van de herontwikkelingslocatie en de aanwezigheid van diverse nationaal bekende voorzieningen, zoals theater De Spiegel, poppodium Hedon en het Michelinsterren restaurant/hotel De Librije. In dit gebied is ruimte om een flink aantal woningen en andere stedelijke functies toe te voegen en zo het centrum-stedelijke gebied te vergroten.
Samenhang en raakvlakken	Het project hangt samen met de Mobiliteitsvisie, de woonopgave en ontwikkelingen op het vlak van economie, cultuur, groen, klimaatadaptatie en energie. Het project kent raakvlaken met het project Hubstrategie.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein Participatietraject heeft plaatsgevonden in 2021, als onderdeel van het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen. In het najaar van 2022 komt hierop een vervolg, gericht op het ontwikkelen van de gebiedsvisie. Hiervoor is een coalitie tot stand gebracht. Samen met de grondeigenaren, inwoners en ondernemers van het gebied wordt verder invulling gegeven aan het Noorderkwartier.
Status project	**Definitiefase** De startnotitie is vastgesteld, de gebiedsvisie wordt opgesteld.
Financiën	**Beschikbaar** De gemeente heeft een voorfinanciering beschikbaar gesteld voor de planontwikkeling. Hierop vindt kostenverhaal plaats binnen de eigenarencoalitie.
Planning	**Vanaf 2022**

4.2.4 Roelenkwartier

4.2.4 Roelenkwartier

Het Roelenkwartier ligt aan de noordwestelijke rand van het Stadshart. Het Roelenkwartier wordt gekenmerkt door een combinatie van wonen, onderwijs, zorg, werken en cultuur op een dynamische plek, waar ook de rauwe kanten van de stad zichtbaar zijn. De nieuwe gebiedsontwikkeling in het Roelenkwartier vraagt om een mix, waarbij de hoofdfunctie werken blijft, in combinatie met wonen en andere functies. De ligging aan de oever van het Zwarte Water nodigt uit tot het creëren van functies gericht op sport, gezondheid en ontmoeting. Het beter bereikbaar maken van de binnenstad en de oevers van het Zwarte Water is een belangrijke opgave binnen de uitvoeringsagenda. In het Roelenkwartier wordt daarom ook een van de nieuwe entree-gebieden ontwikkeld. De gebiedsontwikkeling van het Roelenkwartier sluit aan op het Noorderkwartier, zowel qua gebied als tijdspad.

I. Gebiedsontwikkeling Roelenkwartier

Plangebied	**Roelenkwartier**
Wat willen we bereiken?	**Het realiseren van een gebiedsontwikkeling, met ruimte voor woningen en een Hub.**
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Bereikbare stad en Gezonde stad** Het project draagt bij aan 1) de transformatie van de mobiliteitsstructuur, 2) het realiseren van nieuwe verblijfs- en ontmoetingsplekken aan de oevers van het Zwarte Water en 3) experimenteermogelijkheden voor oplossingen voor klimaatverandering en energietransitie.
Samenhang en raakvlakken	Het project hangt samen met de Mobiliteitsvisie, de woonopgave en ontwikkelingen op het vlak van economie, cultuur, groen, klimaatadaptatie en energie. Het project kent raakvlaken met het project Hubstrategie.
Participatie	**Scenario C** – Van groot naar klein Participatietraject heeft plaatsgevonden in 2021, als onderdeel van het ontwikkelprogramma Ons Stadshart van Morgen. Hierop komt een vervolg om de gebiedsvisie te ontwikkelen.
Status project	**Initiatieffase** Marktpartijen zijn van start gegaan. De startnotitie wordt opgesteld. De gemeente faciliteert hierbij.
Financiën	**Beschikbaar** De gemeente heeft een voorfinanciering beschikbaar gesteld voor de planontwikkeling. Hierop vindt kostenverhaal plaats binnen de eigenarencoalitie.
Planning	**2023** Gebiedsvisie wordt ontwikkeld in 2023. Realisatie volgt daarna.

4.2.5 Willemsknoop

4.2.5 Willemsknoop

De gedempte Willemsvaart tussen de Veerallee en de stadsgracht is een centrale drager aan de zuidwestelijke rand van het Stadshart. De gedempte Willemsvaart is deels ingevuld met een parkeervoorziening: het Emmadek. De openbare ruimte heeft weinig verblijfskwaliteit. Vergroening is de belangrijkste ontwikkeling waar het gebied om vraagt. Het herstellen van de voormalige Willemsvaart biedt bovendien kansen om het watersysteem en de ruimtelijke verbinding tussen het Engelse Werk en het IJssellandschap te versterken.

I. Verkenning ontwikkeling Willemsvaart en Emmadek

Plangebied	**Willemsknoop**
Wat willen we bereiken?	**Gebiedsontwikkeling Willemsknoop.** Verkenning naar een integrale ontwikkeling met woningen, andere functies, herstel van de Willemsvaart en het realiseren van een waardige stadsentree. Daarbij is aandacht voor een versterkt watersysteem en landschappelijke verbinding. Het project betreft een verkenning, waarin de haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling wordt onderzocht.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Gezonde stad, Bereikbare stad en Menselijke maat** Het herstel van de Willemsvaart draagt bij aan 1) versterken van ecologie en klimaatadaptatie, 2) het verbeteren van het watersysteem, 3) de transformatie van de mobiliteitsstructuur en 4) het realiseren van nieuwe verblijfs- en ontmoetingsplekken.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad** Het project draagt bij aan 1) het versterken van het economisch vestigingsklimaat, door te investeren in interactiemilieus. Het project hangt samen met het project Hubstrategie. De complexiteit van deze ontwikkeling is groot en hangt nauw samen met de programma's Veemarkt en Spoorzone. De parkeervoorziening op het Emmadek kan komen te vervallen als de Hub op de Veemarkt is gerealiseerd.
Participatie	**Scenario A** – Iedereen doet mee
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Dit project is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023-2024** In deze periode vindt een haalbaarheidsonderzoek c.q. verkenning plaats met betrekking tot het herstel van de Willemsvaart.

4.3 Jouw Stukje Zwolle fonds

Samen halen we het beste uit de stad! De inwoners en ondernemers van het Stadshart hebben volop ideeën om de leefbaarheid, gezelligheid en verblijfskwaliteit van het Stadshart te verbeteren. Initiatieven van inwoners en ondernemers de afgelopen jaren zijn:

- Gevelschilderingen en geveltuinen
- Schommels en bankjes
- Lege etalages gevuld met kunst
- Meer groen toegevoegd om straten aantrekkelijker en leefbaarder te maken
- Terras in de Diezerstraat

Ook buiten de plekken in het Stadshart, waar we de komende jaren mee aan de slag gaan, spelen er initiatieven. Dergelijke, grotere en kleinere, ideeën kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan een toekomstbestendig Stadshart. Daar willen we ruimte voor maken! Voor de looptijd van deze uitvoeringsagenda komt er daarom een Jouw Stukje Zwolle fonds, om kleinere initiatieven en tijdelijke activiteiten, (deels) te kunnen financieren. Ook verzoeken voor het Gevelfonds, onderdeel van het ontwikkelprogramma en bedoeld om gevels van (historische) gebouwen te herstellen en daarmee een aantrekkelijker straatbeeld te creëren, verlopen via het Jouw Stukje Zwolle fonds.

I. Jouw Stukje Zwolle fonds

Plangebied	**Stadshart**
Wat willen we bereiken?	Met het Stimuleringsfonds willen we het ontwikkelprogramma voor het Stadshart **verrijken met frisse ideeën en initiatieven van de bewoners en ondernemers** in het gebied. Met het Stimuleringsfonds willen we effectief kunnen inspelen op initiatieven die een bijdrage leveren aan een toekomstbestendig Stadshart.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Menselijke maat** Het Stimuleringsfonds draagt bij aan de beleving van de 'menselijke maat' in de stad. Fysiek in de zin dat de omgeving past bij de mens, prettig aanvoelt, niet te klein is en niet te groot. En in sociaal opzicht, door sociale contacten en prettige plekken om elkaar te ontmoeten mogelijk te maken.
Samenhang en raakvlakken	**Ondernemende stad** Het project doet een bijdrage aan het mogelijk maken van experimenten, (tijdelijke) evenementen en kunst in de openbare ruimte.
Participatie	**Scenario B – Goede buren** Initiatief voor projecten die worden ingediend bij het Stimuleringsfonds komt vanuit de stad zelf. Zij worden verder uitgewerkt in samenwerking met de buurt waar ze betrekking op hebben.
Status project	**Initiatieffase**
Financiën	**Nog niet beschikbaar** Financiering wordt aangevraagd bij een volgende ronde van de begroting.
Planning	**2022-2027** Het Jouw Stukje Zwolle fonds is actief gedurende de hele looptijd van deze uitvoeringsagenda.

II. Inrichting Assendorperstraat

Plangebied	**Assendorperstraat**
Wat willen we bereiken?	**Verbeteren van het vestigingsklimaat van de Assendorperstraat** Op korte termijn door ingrepen op twee locaties in de openbare ruimte, met meer groenvoorzieningen, fietsparkeerplaatsen en het vervangen van verouderd straatmeubilair (Quick Wins). Inrichting van het eerste deel van de Assendorperstraat vanaf het centrum tot de Molenweg. De ambitie is om op termijn de hele Assendorperstraat opnieuw in te richten, als aanloopstraat naar het Centrum en onderdeel van het fietsnetwerk.
Bijdrage ontwikkelprincipes	**Groene stad en Menselijke maat** Het project draagt bij aan 1) het beter bestand maken van Assendorp tegen heftige regenbuien en daarmee het realiseren van de wateropgave 2) een verbetering van het vestigingsklimaat en vergroting van de invloedssfeer van de binnenstad door de Assendorperstraat beter te verbinden met de binnenstad 3) het aantrekkelijk maken van de openbare ruimte.
Samenhang en raakvlakken	**Bereikbare stad** De Assendorperstraat is onderdeel van het hoofd fietsnetwerk. Inrichting van de straat levert een goede bijdrage aan dit fietsnetwerk. Het project kent nauwe samenhang met de herinrichting van de Kop Assendorperstraat en is een deeluitwerking van de Visie Assendorperstraat uit 2018.
Participatie	**Scenario B** – Goede buren
Status project	**Ontwerpfase** (afronding) voor twee locaties Quick Wins. Herinrichting Assendorperstraat tot Molenweg in initiatieffase.
Financiën	**Deels beschikbaar** Er is budget beschikbaar voor kleine maatregelen (quick wins). Herinrichting tot Molenweg is onderdeel van de financieringsaanvraag voor deze uitvoeringsagenda.
Planning	**2023** In 2023 worden de ingrepen op twee locaties gedaan. Gefaseerde herinrichting Assendorperstraat na 2025.

4.4 Tijdsplanning uitvoeringsagenda

In onderstaand schema is een tijdsplanning voor de uitvoeringsagenda opgenomen. In de planning zijn de gebiedsontwikkelingen, projecten, onderzoeken en visies opgenomen waar we de komende vijf jaar mee aan de slag gaan.

Gebiedsontwikkeling, project uitvoering, onderzoeken en visies

Vanaf 2022

Hubstrategie	2022-2023
Fietsbereikbaarheid	2022-2023
Visie openbare ruimte Zuidwestelijke kwadrant	2022-2023
Visie Singelzone	2022-2023
Noorderkwartier	Vanaf 2022
Roelenkwartier	Vanaf 2022
Uitvoering lichtvisie LEd Zwolle Shine	2022-2026

Vanaf 2023

Jouw Stukje Zwolle Fonds	2023-2027
Realiseren openbare toiletvoorzieningen	2023-2027
Herinrichting Potgietersingel	2023
Herinrichting omgeving Grote Kerkplein	2023-2024
Stadsentrees	2023
Stadsentrees Oost	2023
Visie gebied Spoor en Singel	2023-2024
Assendorpertraat (quick wins)	2023
Herinrichting Kop Assendorperstraat	2023-2024
Herbestemmen gemeentelijk vastgoed	2023-2024
Visie ruimtelijke inrichting Singelzone	2023-2024
Visie herinrichting Thorbeckegracht	2023-2024
Herinrichting Diezerkade	2023-2024
Verkenning ontwikkeling Willemsvaart en Emmadek	Vanaf 2023
Herinrichting openbare ruimte Broerenkwartier	2023-2026
Gefaseerde uitvoering Zuidwestelijke Kwadrant beginnen bij Eekwal	2023-2027
Zuidelijke fietsroute Stadshart (Koestraat en Walstraat)	2023-2025
Optimalisatie en uitbreiding Fietsenstallingen	2023-2027
Herinrichting parkeerplaatsen op straat	2023-2027

Vanaf 2024

Herinrichting Kapelsteeg en Goudsteeg	2024
Herinirchting Nieuwstraat	2024-2026
Gefaseerde uitvoering Singelzone, deel A	2023-2027

Vanaf 2025

Visie herinrichting Diezerstraat	2025-2026
Visie Herinrichting Steenstraat	Na 2025
Herinrichting eerste deel Assendorperstraat	Vanaf 2025

5. Financiën en vervolg

5. Financiën en vervolg

5.1 Investeren in het Stadshart

Het Stadshart is van groot economisch belang voor zowel de stad als de regio. Sinds 2002 investeert de gemeente Zwolle continu in de ruimtelijke kwaliteit van de binnenstad en de omliggende wijken. Met resultaat: de leefbaarheid en het vestigingsklimaat zijn sterk verbeterd.

We willen dat Zwolle een aantrekkelijke stad blijft. Daarbij zetten we in op ‘binnenstedelijke groei’, wat betekent dat we meer gaan wonen, werken en recreëren in hetzelfde stukje stad. Hiervoor moeten we investeren in de bouw van meer woningen, het aanleggen van meer groen, gaan we de openbare ruimte meer inrichten als verblijfsgebied en moeten we ons voorbereiden op veranderingen op het gebied van klimaat, energie en mobiliteit. Een toekomstbestendig Stadshart, dat tot de top 5 van Nederlandse binnensteden hoort, vraagt om continue investeringen in kwaliteit. Door de overheid en door de markt.

‘Een toekomstbestendig Stadshart, dat tot de top 5 van Nederlandse binnensteden hoort, vraagt om continue investeringen in kwaliteit. Door de overheid en door de markt.’

Om de komende vijf jaar met de projecten in deze uitvoeringsagenda aan de slag te gaan, is een bedrag van ca. 50 miljoen euro nodig. Het Noorderkwartier, Roelenkwartier, het Fraterhuis en een gebouwde parkeervoorziening voor fietsen, zijn hierin niet opgenomen. Deze grote ontwikkelingen worden apart geraamd en voor financiering worden aparte besluiten gevraagd.

Voor de financiering van de projecten in het Stadshart zetten we in op regionale-, provinciale- en rijkssubsidies. En met succes! Het Rijk heeft, op basis van het ontwikkelprogramma, in juni 2022 een bedrag van 22 miljoen euro beschikbaar gesteld voor het Stadshart. Om de projecten in deze uitvoeringsagenda te kunnen realiseren investeert de gemeente Zwolle ook zelf. Het betreft hier ook investeringen in bijvoorbeeld het mobiliteitssysteem, de energievoorziening en groen. Dit zijn randvoorwaarden voor de realisatie van de doelen van het ontwikkelprogramma. Een deel van de financiering is reeds beschikbaar. Om de andere projecten te kunnen uitvoeren, leggen wij een financieringsvoorstel voor aan de gemeenteraad.

De komende jaren blijven we inzetten op cofinanciering voor realisatie van de centrale ambitie van het programma. De totale omvang van de publieke investeringen in het programma wordt, inclusief het nieuwe Fraterhuis en de Hub Oost op ruim 150 miljoen euro geschat.

Met deze uitvoeringsagenda ontstaat ontwikkelperspectief voor de markt, wat ook investeringen door de markt stimuleert. De verwachte private investeringen binnen het programma overtreffen de publieke investeringen ruimschoots.

5.2 Vervolg

Deze uitvoeringsagenda richt zich op de komende vijf jaar. Gedurende deze tijd ontstaan er ongetwijfeld onverwachte situaties die van invloed zijn op de haalbaarheid van de projecten en/of gevolgen kunnen hebben voor de financiën en planning. Een actueel risico is bijvoorbeeld de krapte op de arbeidsmarkt.

Regelmatig bekijken we de risico's en treffen we beheersmaatregelen. Dit gebeurt op projectniveau en programmabreed. Twee keer per jaar wordt de raad geïnformeerd over de voortgang en de belangrijkste risico's. We stellen de uitvoeringsagenda elke twee jaar bij aan de hand van de actualiteit. Hierover rapporteren we aan de raad, die dit kan toetsen aan het ontwikkelprogramma en of de doelstellingen van het programma wordt gehaald.

COLOFON

Uitgave
Uitvoeringsagenda
Gemeente Zwolle

Jaar 2022

Met dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd.

Tekst
Emilie Elshof (in samenwerking met gemeente Zwolle)

Afbeeldingen:
Gemeente Zwolle

Vormgeving
Vonc Communicatie

**Een toekomstbestendig Stadshart.
Ons Stadshart van Morgen.
Waar het prettig wonen, werken en recreëren is. Nog fijner dan nu.
Dat is waar we de komende tien jaar samen aan gaan werken.**

Kijk voor actuele informatie over de projecten in het Stadshart op jouwstukjezwolle.nl.

Zwolle